

ISSN: 2985-0398 (Print)

ISSN: 2985-0401 (Online)

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

Journal of Interdisciplinary Political Science

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2566 Vol.1 No.1 January - April 2023

ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
(EDUCATIONAL MANAGEMENT INNOVATION CLUB)

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

นโยบายข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล ชื่อและที่อยู่อีเมล ที่กรอกในเว็บไซต์วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในงานวารสารเท่านั้นและจะไม่เปิดเผยเพื่อ วัตถุประสงค์ในกิจกรรมอื่น ๆ หรือให้กับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดทราบ

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

Journal of Interdisciplinary Political Science

วัตถุประสงค์

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความ วิจารณ์หนังสือ สหวิทยาการ ด้านรัฐศาสตร์ การบริหารการศึกษา สหวิทยาการร่วมสมัย รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ การเมืองการปกครอง และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย: วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

ภาษาอังกฤษ: Journal of Interdisciplinary Political Science

Website: <https://so17.tci-thaijo.org/index.php/JIPS>

ขอบเขต

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ จะตีพิมพ์บทความที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ และที่เกี่ยวข้องกับ สาขาสหวิทยาการ ด้านรัฐศาสตร์ การบริหารการศึกษา สหวิทยาการร่วมสมัย รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ การเมืองการปกครอง

กำหนดพิมพ์

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ ตีพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน)

ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม)

ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม)

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสาร ได้รับการตรวจสอบทางด้านวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ตรงตามสาขา จำนวน 3 ท่าน แบบปกปิดสองทาง (double-blind) และบทความในวารสารฉบับนี้เป็น ความรับผิดชอบของเจ้าของบทความซึ่งกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และการนำบทความใน วารสารนี้ไปเผยแพร่สามารถทำได้ โดยระบุแหล่งอ้างอิงจากวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

เจ้าของ

ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานที่พิมพ์

สำนักพิมพ์ บัดดี ศรีเอชเอ็น

40/315 หมู่ 11 ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี

บรรณาธิการบริหาร

รศ.ดร.วัลลภ รั้วฉัตรานนท์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บรรณาธิการ

ดร.อำนาจ บุญรัตน์โมตรี

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.ภูมิภาควัฒน์ ภูมิพงศ์คชศร

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.วัลลภ รั้วฉัตรานนท์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รศ.ดร.ปธาน สุวรรณมงคล

มหาวิทยาลัยรังสิต

ผศ.ดร.ภูมิภาควัฒน์ ภูมิพงศ์คชศร

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผศ.ดร.ชัยฤทธิ์ ทองรอด

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผศ.ดร.นพพล อัครชาติ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ผศ.ดร.สมคิด ดวงจักร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง

ดร.สุภัตรา ยอดสุรางค์

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ฝ่ายประสานงาน/ดำเนินการ

นิตยา สวัสดิ์จุ่น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กองบรรณาธิการวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

ห้อง 604 ชั้น 6

อาคารอนุรักษ์พลังงานและปฏิบัติการนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

เลขที่ 96 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

โทรศัพท์: 082-649-6513, 094-961-5665, 099-789-9452

Email: rcim@rmutr.ac.th

บทบรรณาธิการ

วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์ (Journal of Interdisciplinary Political Science) จัดทำขึ้นโดยชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ นิสิตนักศึกษา และคณะครู ในมิติทางด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การเมืองการปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นโยบายสาธารณะ สังคมวิทยาและมนุษยวิทยารวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งในปัจจุบันวารสารกำลังพัฒนาเพื่อเข้าสู่ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิต ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์ของกองบรรณาธิการวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

โดยทางวารสารขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจ ส่งบทความลงพิมพ์ในวารสารนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่านบรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้นสุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นกองบรรณาธิการขออ้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

กองบรรณาธิการขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทความให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อการพัฒนาวารสารเข้าสู่การรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกิตติ์ ภูมิพงศ์คชศร

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลกะลุวอ
อ.เมือง จ.นราธิวาส 1

The Public Political Participation in Kaluwo Subdistrict Administrative Organization Mueang Narathiwat District, Narathiwat Province

เบียนนารัต คีทแสนพ่าย, วัลลภ รัฐฉัตรานนท์

Biannat Sueksaenphai, Wanlop Rathachatranon

ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 12

The satisfaction to wards, The 50-50 Co-Payment Scheme of the people in Taling chan District, Bangkok

เสนาวิท อิศรเสนา ณ อยุธยา, วัลลภ รัฐฉัตรานนท์

Senavit Isarasena Na Ayudthaya, Wanlop Rathachatranon

ความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ 19

Organizational Commitment of Cooperative Promotion Department Government Officers

ธเนศร์ คำสอน, สมเกียรติ วันทะนะ

Thanes Kumsorn, Somkiat Wanthana

ความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม (สกว.) 27

Happiness at Thailand Science Research and Innovation (TSRI)

ประภัสสร แก้วแสงแจ่ม, วัลลภ รัฐฉัตรานนท์

Prapatsorn Kaewsangjam, Wanlop Rathachatranon

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ 39

Knowledge and Understanding about E-Commerce of Government Officers, Department of International Trade Promotion

ณัชจรี อภิญญามนตรี, วัลลภ รัฐฉัตรานนท์

Natjaree Apinyamontree, Wanlop Rathachatranon

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลกะลุวอ อ.เมือง จ.นราธิวาส

The Public Political Participation in Kaluwo Subdistrict Administrative
Organization Mueang Narathiwat District, Narathiwat Province

เป็ยนนารัต คึกแสนพ่าย¹ และ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์²

Biannat Sueksaenphai¹ and Wanlop Rathachatronon²

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

E-mail: Biannat.su@ku.th, fsocwll@ku.ac.th

Received 19-01-2023; Revised 12-02-2023; Accepted 20-02-2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในด้านกิจกรรมการออกเสียงเลือกตั้งมากที่สุด ด้านกิจกรรมการพูดคุยปรึกษาเรื่องการเมืองรองลงมา และน้อยที่สุดคือ ด้านกิจกรรมการจัดตั้งและเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ทางการเมือง และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน พบว่า ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และการรับรู้สถานการณ์ทางการเมือง มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในขณะที่ เพศ อายุ ศาสนา และอาชีพ ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากข้อมูลสรุปว่าประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวมีระดับการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งในเรื่องข้อมูลข่าวสารทางการเมือง สถานการณ์การเลือกตั้ง เครือข่ายชุมชนทางการเมือง และนโยบายและผลงานในพื้นที่ แต่ประชาชนในพื้นที่ยึดติดกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในแบบที่เรียบง่าย เช่น การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง การพูดคุยปรึกษาเรื่องการเมือง แต่ยังไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นที่มีความซับซ้อน เช่น การเรียกร้องประเด็นสาธารณะ การจัดตั้งเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง เป็นต้น ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับกลาง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง; กะลุวอ; นราธิวาส

Abstract

This paper aims to study public political participation in Kaluwo Subdistrict Administrative Organization Mueang Narathiwat District, Narathiwat Province, had found that overall the Public Political Participation level is average. When classified, the representative sample had participated in elections the most. Following by political conversational activity. The least is organizing and being a part of a political group. Moreover, the research found the factors that affect public political participation which are levels of education, income, and political awareness. While genders, ages, beliefs, and occupations are not affected. The data showed that people in this area have a level of political awareness in a high degree, which involves political information, election situation, political communion network, policy, and political performance. However, people still cling to simple public political participation such as going to vote, having political conversations, and consulting. Yet, in complex matters, like public issues demonstrating and organizing, and being a part of political groups, people are not participating much. As a result, the level of public political participation is on average.

Keywords: Public Political Participation; Kalowo; Narathiwat

บทนำ

การก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศไทย จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน นับตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2475 หากนับเวลามาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลามากกว่า 90 ปี ระยะเวลาดังกล่าวได้หล่อหลอมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีต่าง ๆ ของไทยเข้าด้วยกัน กับรูปแบบการปกครอง รวมทั้งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รูปแบบการปกครองก็ได้มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ กติกาอยู่เสมอมา จนกระทั่งกลายเป็นการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่มีเอกลักษณ์ โดยการปกครองในระบอบดังกล่าวนี้ จะมีหลักการสำคัญคือ จะมีการแบ่งการปกครองออกเป็น 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ และฝ่ายบริหาร ซึ่งแต่ละฝ่ายมีหน้าที่ของตนเอง รวมถึงแต่ละฝ่ายจะมีการดูแลอำนาจซึ่งกันและกัน

ในปัจจุบัน สถานการณ์ทางการเมืองในประเทศไทยเรียกได้ว่ากำลังมีความพยายามเปลี่ยนแปลงให้เป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยที่มากขึ้น หรือเรียกได้ว่ากำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การปกครองแบบระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง หากแต่การไปถึงจุดดังกล่าวได้นั้นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งเลยคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพราะการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น เป็นการปกครองที่ถือว่าทุกคนมีสิทธิมีเสียงที่เท่ากัน โดยในรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ได้กล่าวถึงการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งถือเป็นหนึ่งสิ่งในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยกล่าว

ไว้ในหมวดที่ 3 ว่า “...สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ส่งผลให้ประชาชนชาวไทยสามารถมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพิมพ์ การเขียน...” ตามมาตราที่ 34

“...การมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตย คือ ทำให้ผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองได้มีโอกาสทราบความต้องการของกันและกันอย่างแท้จริง ทำให้การดำเนินนโยบายของรัฐตอบสนองต่อผู้เป็นเจ้าของประเทศในด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม...” (อัญชิษฐา อักษรศรี, 2562) อีกทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ยังแสดงออกถึงอำนาจสูงสุด 5 ประการดังนี้ (โกวิทวงศ์ สุรวุฒินันท์, 2546) 1) การเลือกตั้งแบบเลือกตั้ง (election) 2) การลงประชามติ (referendum) 3) ประชาชนมีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย (initiative) 4) ประชาชนสามารถตัดสินใจในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับนโยบายแห่งรัฐ 5) ประชาชนสามารถเปลี่ยนผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญทางราชการได้

จากข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่าการปกครองของประเทศไทยในปัจจุบันได้แบ่งการปกครองออกเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด 76 แห่ง เทศบาล 2,472 แห่ง(เทศบาลนคร 30 แห่ง เทศบาลเมือง 195 แห่ง และเทศบาลตำบล 2,247 แห่ง) องค์การบริหารส่วนตำบล 5,300 แห่ง และองค์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) 2 แห่ง รวมทั้งสิ้น 7,850 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2563) จะเห็นว่าด้วยจำนวนการปกครองส่วนท้องถิ่นที่แยกย่อยออกมา กว่า 7,850 แห่งนั้น เมื่อเราหยิบยกการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น หรือแต่ละพื้นที่ที่ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้แล้วมาทำความเข้าใจ เราย่อมที่จะได้รับรู้ถึงข้อมูลและผลการศึกษาที่แตกต่างกันเนื่องด้วยสภาพสังคมแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน รวมไปถึงปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกัน ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงเห็นถึงประเด็น ปัญหา และข้อมูลต่าง ๆ ที่รอการศึกษาจากพื้นที่ท้องถิ่นของผู้วิจัย

จากข้อมูลของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส พบว่า จังหวัดนราธิวาสแบ่งการปกครองภูมิภาคเป็น 13 อำเภอ การปกครองท้องที่ 77 ตำบล 589 หมู่บ้าน และมีการจัดการปกครองท้องถิ่น ดังนี้ 1) รูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวน 1 แห่ง โดยใช้พื้นที่ทั้งจังหวัด 2) รูปแบบเทศบาลใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบล แต่เทศบาลบางแห่งใช้พื้นที่ไม่ครบทั้งพื้นที่ตำบล ปัจจุบัน มีจำนวน 16 เทศบาล แยกเป็นเทศบาลเมืองจำนวน 3 แห่ง เทศบาลตำบลจำนวน 13 แห่ง 3) รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบลและบางแห่งรวมพื้นที่ตำบลอื่น หรือพื้นที่ติดเขตเทศบาล มีจำนวน 72 แห่ง

องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ เป็น 1 ใน 78 พื้นที่การปกครองของจังหวัดนราธิวาส โดยองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอมีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้าน หมู่ 1 บ้านยาบี, หมู่ 2 บ้านกำแพง, หมู่ 3 บ้านกาแนะ, หมู่ 4 บ้านกูแบสาลอ, หมู่ 5 บ้านจาเราะสะโดร์, หมู่ 6 บ้านโคกคิลลา, หมู่ 7 บ้านรอดันมาตู และหมู่ 8 บ้านกาโมแร ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 11,630 คน (ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส, 2564) จากข้อมูลดังกล่าวจะพบว่าในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลาย และมีผู้คนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

จากการกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยประสงค์ที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมมือทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เนื่องด้วยผู้วิจัยต้องการจะศึกษากลุ่มประชาชนในเขตพื้นที่ภูมิสำเนาของตน เพื่อศึกษาถึงสาเหตุว่าเหตุใดประชาชนในเขตพื้นที่ดังกล่าวถึงมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นอยู่ และเพื่อที่จะศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล และการรับรู้สถานการณ์ทางการเมือง ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ตามสิทธิที่กำหนด โดยระบบการเมืองและกฎหมายในการกระทำเป็นการกระทำโดยสมัครใจของประชาชนเพื่อมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐทั้งในการเมืองและการปกครองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รวมไปถึงการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ไปจนถึงการตั้งคำถามในแสดงความคิดเห็นที่มองว่าเป็นปัญหาของการบริหารประเทศในแต่ละวาระ(กนก จินดา, 2557)

นี และ เวอร์บา (Nie & Verba, 1975; อ้างอิงจาก พิมพ์ประไพ ดิษฐวงศ์, 2539) ได้เสนอกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยดูเฉพาะการกระทำที่ไม่ขัดกฎหมายเป็นสำคัญและสัมพันธ์กับเนลสัน ซึ่งได้เสนอรูปแบบของการมีส่วนร่วมหลายอย่างคล้ายกับ Nie และ Verba ได้เสนอไว้ แต่ทั้งสองคนหลังนี้ได้เสนอรวมถึงกิจกรรมที่อาจผิดกฎหมายและรุนแรงด้วย ดังนั้น กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง พอจะแยกได้ 5 อย่าง ดังนี้

ประการที่ 1 การออกเสียงเลือกตั้ง (voting)

ประการที่ 2 การรณรงค์หาเสียง (campaign activity)

ประการที่ 3 การกระทำของแต่ละบุคคลเป็นเอกเทศต่อปัญหาการเมืองและสังคม (particularized contacts)

ประการที่ 4 การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม (cooperative activity)

ประการที่ 5 กิจกรรมที่ใช้ความรุนแรงและเป็นการกระทำที่อ้างผิดกฎหมาย

ฮันติงตัน และ เนลสัน (Huntington and Nelson, 1982; อ้างอิงจาก พิมประไพ ดิวงค์, 2539) ได้จำแนกรูปแบบของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน แต่ก็ได้เพิ่มเติมบางรูปแบบเพื่อให้สัมพันธ์และครอบคลุมเนื้อหามากยิ่งขึ้น ดังนี้

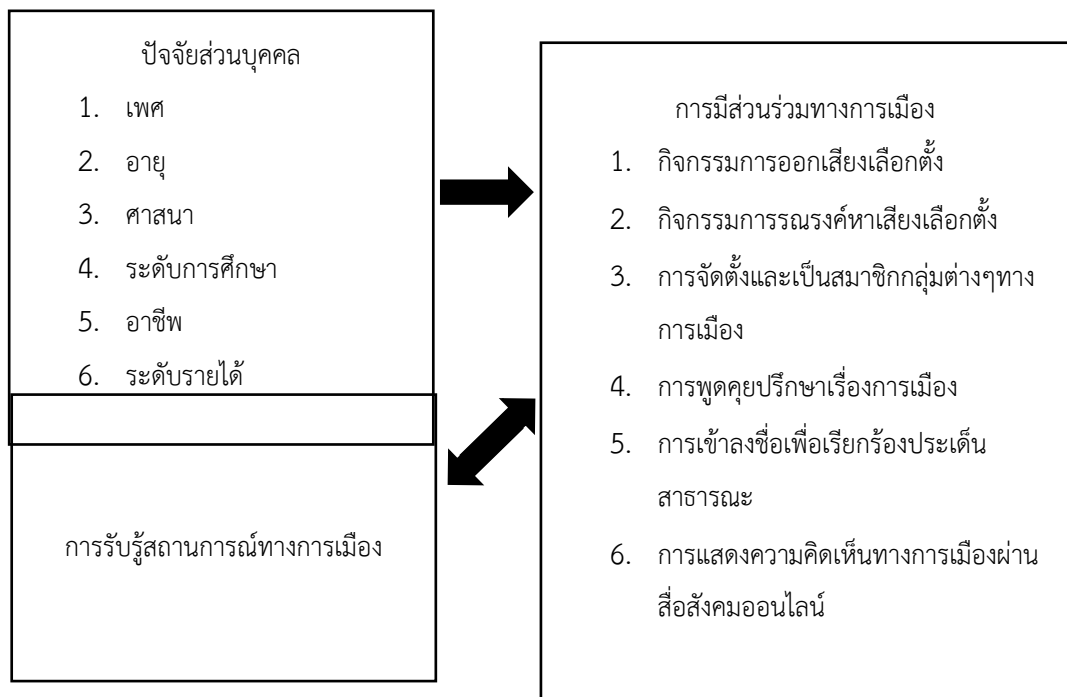
(1) กิจกรรมการเลือกตั้ง (election activity) หมายถึง กิจกรรมไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้ง

(2) การลอบบี้ (lobby) หมายถึง การเข้าหาเจ้าหน้าที่หรือผู้นำทางการเมืองเพื่อหาทางเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มเป็นเกณฑ์

(3) กิจกรรมองค์การ (organization activity) เป็นกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มองค์การใดๆ โดยมีจุดหมายที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์เฉพาะอย่างหรืออาจเป็นผลประโยชน์ของส่วนร่วมก็ได้

(4) การติดต่อ (communicating) หมายถึงการเข้าหาเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการเป็นการส่วนตัว

(5) การใช้กำลังรุนแรง (violence) หมายถึงกิจกรรมที่พยายามจะสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจของรัฐบาลโดยการทำร้ายร่างกายหรือทำลายทรัพย์สิน กิจกรรมนี้อาจดำเนินไปโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมือง

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอมะนัง จังหวัดนราธิวาส เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง จำนวน 7,909 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส, 2564) ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล กะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 312 คน จากการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ที่เหมาะสมด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป G*Power

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์จำแนกพหุ (Multiple Classification Analysis) โดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 40-59 ปี ศาสนาพุทธ มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีระดับรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท และมีอาชีพรับจ้างทั่วไป

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับกลาง ($\bar{x} = 2.46$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในกิจกรรมการออกเสียงเลือกตั้งมากที่สุด ($\bar{x} = 3.60$) รองลงมา คือ กิจกรรมการพูดคุยปรึกษาเรื่องการเมือง ($\bar{x} = 2.44$) และกิจกรรมการจัดตั้งและเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ทางการเมืองน้อยที่สุด ($\bar{x} = 1.81$)

การรับรู้สถานการณ์ทางการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.84$) โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองด้านสถานการณ์การเลือกตั้งมากที่สุด ($\bar{x} = 4.10$) รองลงมาคือ ด้านข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ($\bar{x} = 3.92$) และด้านนโยบายและผลงานในพื้นที่น้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.47$)

ตัวแปรอิสระ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง		
	ระดับนัยสำคัญ	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ปัจจัยส่วนบุคคล			
1. เพศ	0.798		✓
2. อายุ	0.544		✓
3. ศาสนา	0.192		✓
4. ระดับการศึกษา	0.000*	✓	
5. ระดับรายได้	0.000*	✓	
6. อาชีพ	0.267		✓
การรับรู้สถานการณ์ทางการเมือง	0.000*	✓	

ดังนั้น สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

1. เพศไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
กะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. อายุไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
กะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ศาสนาไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
4. ระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
5. ระดับรายได้ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
6. อาชีพไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
กะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
7. การรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ
อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส พบว่าในภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับกลาง
($\bar{x} = 2.46$) อภิปรายได้ว่าด้านการออกเสียงเลือกตั้งเป็นด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก
ประชาชนในพื้นที่มีการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญกันเป็นจำนวนมาก อ้างอิงจากสถิติการเลือกตั้ง
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2564 ที่มีผู้ไปใช้สิทธิ์ร้อยละ 74.66
โดยประชาชนเองก็มีการชักชวนกันและกันไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง รวมทั้งยังมีการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการ
สถิติการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอีกด้วย จะเห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้ง
เป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นไปตามหลักการแห่งประชาธิปไตยที่มองว่า การเลือกตั้งเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญของ
ระบอบประชาธิปไตย และด้านการพูดคุยปรึกษาเรื่องการเมืองเป็นด้านที่มีการมีส่วนร่วมมากที่สุดรองลงมา
ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ได้มีการพูดคุยเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองกับบุคคลในครอบครัว
และเพื่อนบ้าน รวมทั้งมีการพูดคุยในเชิงของการปรึกษา เสนอปัญหา และแสดงความคิดเห็นแก่บุคคลต่าง
ๆ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้าน ผู้เชี่ยวชาญ หรือแม้กระทั่งนักการเมืองในท้องถิ่น จากการ
อภิปรายในด้านนี้จะพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพูดคุยปรึกษาเรื่องการเมือง
ค่อนข้างที่จะครอบคลุมในทุกกลุ่ม หรือทุกระดับทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ
(นัทธิหทัย ชันคุณจรรยารัตน์, 2552) ที่ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการพัฒนา
ประชาธิปไตยของประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี โดยการศึกษา
พบว่า สองอันดับแรกที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ด้านการออกเสียงเลือกตั้ง และด้านการพูดคุย

ปรึกษาเรื่องการเมือง ซึ่งสอดคล้องกันกับงานวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส แต่ทั้งนี้พบว่าในภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.86$) โดยผู้วิจัยได้ให้เหตุผลไว้ว่า จากการสอบถามเชิงลึก ประชาชนกลุ่มตัวอย่างนั้นยังเป็นกลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกรรม และยังมีวิถีการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิม จึงไม่ค่อยมีเวลาว่างในการไปมีส่วนร่วมทางการเมือง อีกทั้งยังมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาประกอบด้วย

ในส่วนของการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส พบว่าในภาพรวมระดับการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.84$) อภิปรายได้ว่าด้านการรับรู้สถานการณ์การเลือกตั้งเป็นด้านที่ประชาชนมีค่าเฉลี่ยการรับรู้มากที่สุดอยู่ที่ 4.10 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อันเนื่องมาจากประชาชนรับรู้วัน เวลาที่ใช้จัดการเลือกตั้ง จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง ประชาชนรับรู้ถึงกฎเกณฑ์ กติกา สิทธิในการเลือกตั้ง และรายละเอียดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง และประชาชนรับรู้ถึงข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้รองลงมาอยู่ที่ 3.92 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูงเช่นกัน ทั้งนี้อันเนื่องมาจากประชาชนได้ติดตามข่าวสารทางการเมืองในระดับท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการเลือกตั้งในท้องถิ่น ผลการเลือกตั้งในท้องถิ่น สถานการณ์ทางการเมืองในท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (สรุข ลีริสิงห์, 2560) ที่ได้ทำการศึกษาในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารงานภาครัฐ โดยช่องทางไม่ผ่านและผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งพบว่ากรรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองเช่นกัน โดยกลุ่มตัวอย่างมีการติดตามข่าวสารทางการเมืองมากกว่าร้อยละ 90

และในส่วนของการศึกษาตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และอาชีพ สามารถอภิปรายได้ดังนี้ ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จากการศึกษาพบว่าระดับรายได้ และระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ดังจะเห็นได้จากข้อมูลที่ผู้วิจัยศึกษาที่พบว่า ระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด และระดับประถมศึกษามีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ส่งผลให้บุคคลเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมฯ ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยมากขึ้น และเหตุผลประการอื่นประกอบกัน อาทิเช่น บุคคลที่มีระดับการศึกษาที่สูงแล้ว ย่อมที่จะดำเนินชีวิตในเส้นทางที่สามารถจะดำรงชีพหรือหาเลี้ยงชีพตนเองได้อย่างไม่ต้องพยายามมากนัก ทำให้มีเวลาว่างที่จะมาสนใจในเรื่องความเป็นอยู่หรือเรื่องการเมืองมากขึ้น ซึ่งแตกต่างจากบุคคลที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาที่อาจจะต้องใช้ความพยายามที่มากขึ้น และเวลาที่มากขึ้นในการหาเลี้ยงชีพ ทำให้ได้มีเวลามากพอในการที่จะมาสนใจเรื่องการเมืองเท่าที่ควร ซึ่งจะเห็นว่าสอดคล้องกับปัจจัยส่วนบุคคลอีกอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองฯ เช่นกัน นั่นก็คือ ระดับรายได้ ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและพบว่า ยิ่งบุคคลนั้นมีระดับ

รายได้ที่สูงมากขึ้น ก็จะมีส่งผลต่อค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มากขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า บุคคลเหล่านั้นมีความเพียบพร้อมในการดำรงชีวิตในเรื่องของทรัพย์สินหรือเงินตราพอสมควร ทำให้ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้เวลาไปกับการทำงานที่มากเกินไปหรือใช้ความพยายามที่มากเกินไป เฉกเช่นเดียวกับเหตุผลก่อนหน้า จึงทำให้มีเวลามากขึ้นในการที่จะมาสนใจในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจากสองปัจจัยส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและพบว่ามียุทธูปการมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้ ทั้งระดับการศึกษา และระดับรายได้ ต่างก็ส่งผลโดยตรงต่อกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคณูวัต สุวรรณวงศ์ (2553) ที่ศึกษาเรื่อง ระดับความไว้วางใจทางการเมืองและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้: ศึกษาเปรียบเทียบพื้นที่เทศบาลนครหาดใหญ่และเทศบาลเมืองปัตตานี ที่พบว่าปัจจัยด้านการศึกษาและปัจจัยด้านรายได้อิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองเช่นกัน

บทสรุป

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอมือ จังหวัดนราธิวาส สรุปได้ดังนี้ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยภาพรวมอยู่ในระดับกลาง และระดับการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจุบันประชาชนในพื้นที่มีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้ง่าย มีการพูดคุยเรื่องการเมืองกันเป็นวงกว้าง โดยเริ่มจากภายในครอบครัว และขยายออกไปสู่สังคมภายนอก อีกทั้งประชาชนในพื้นที่เกิดความตระหนักและตื่นตัวทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเมืองออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง การออกไปเรียกร้องประเด็นสาธารณะ หรือแม้แต่การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสังคมออนไลน์ และหากเราพิจารณาข้อมูลเป็นรายด้าน/กิจกรรมย่อยภายใน จะพบว่าด้านย่อยของการรับรู้สถานการณ์ทางการเมือง ส่งผลโดยตรงต่อด้านย่อยของการมีส่วนร่วมทางการเมือง อาทิเช่น การรับรู้สถานการณ์การเลือกตั้งที่มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับสูง ส่งผลโดยตรงต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านกิจกรรมการเลือกตั้งที่มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง และเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยส่วนบุคคลจะพบว่า ระดับรายได้ และระดับการศึกษา ต่างก็มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองเรื่องการจัดตั้งและเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ทางการเมือง น้อยที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และพรรคการเมืองต่าง ๆ ในพื้นที่ควรเร่งรัดในการส่งเจ้าหน้าที่เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมือง และเพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเรื่องการจัดตั้งและเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ทางการเมืองให้สูงขึ้น

2. จากการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะพบว่าด้านกรรับรู้นโยบายและผลงานในพื้นที่อยู่ในระดับกลาง ดังนั้นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งพัฒนาในส่วนของการประชาสัมพันธ์นโยบาย และผลงานที่เป็นรูปธรรมในพื้นที่ เพื่อที่จะทำให้ประชาชนรับรู้ในส่วนนี้มากยิ่งขึ้น

3. จากการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับอื่น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล พรรคการเมืองต่าง ๆ รวมทั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ควรส่งเจ้าหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากยิ่งขึ้น ไม่เพียงแต่บุคคลกลุ่มนี้ แต่ต้องครอบคลุมประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด

4. จากการวิจัย พบว่า การรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้นควรส่งเสริมและพัฒนาในส่วนของการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้น เช่น ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ทำการสำรวจชุมชนต่าง ๆ และจัดให้มีการอบรมในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักการประชาธิปไตย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะทำการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. การวิจัยในครั้งต่อไป ควรใช้การวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยเสริมการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดย การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งควรมีการเพิ่มระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลมากขึ้น เพื่อให้ผลการวิจัยมีความแม่นยำ ความเชื่อมั่น และประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ผู้สนใจศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ ควรศึกษากับประชากรกลุ่มอื่น ๆ นอกเหนือจากพื้นที่ที่ผู้วิจัยศึกษา จะทำให้เกิดความหลากหลายของข้อมูล และสามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ รวมถึงพัฒนาต่อยอดได้ในภายภาคหน้าว่าประชาชนในแต่ละพื้นที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบเดียวกันหรือไม่

3. ควรศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น ความรู้เกี่ยวกับการเมือง วัฒนธรรมทางการเมือง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2546). *พื้นฐานรัฐศาสตร์กับการเมืองในศตวรรษที่ 21*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กนก จินดา. (2557). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2563). *ข้อมูลจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2565, จาก <http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp>
- ดนุวัต สุวรรณวงศ์. (2553). *ความไว้วางใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ : ศึกษาเปรียบเทียบพื้นที่เทศบาลนครหาดใหญ่และเทศบาลเมืองปัตตานี* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นัทธ์หทัย ชันคุณจรรยารัตน์. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการพัฒนาประชาธิปไตย : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- พิมประไพ ดิษฐวงศ์. (2539). *ความคาดหวังของประชาชนอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร* (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สร้อย สิริสิงห. (2560). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารภาครัฐโดยไม่ผ่านและผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์* (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส. (2564). *สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ*. นราธิวาส: องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ.
- อัญธิษฐา อักษรศร. (2562). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยใช้หลักกรรมทศพิชราชธรรม*. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 2(3), 161–178.

ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน
กรุงเทพมหานคร

The satisfaction to wards, The 50–50 Co–Payment Scheme of the
people in Taling chan District, Bangkok.

เสนาวิธ อิศรเสนา ณ ออยุธยา¹ และ วลัยภ รัษฎัตรานนท์²

Senavit Isarasena Na Ayudthaya¹ and Wanlop Rathachatranon²

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

E-mail: senavit.i@ku.th, fsocwll@ku.ac.th

Received 12–02–2023; Revised 26–02–2023; Accepted 28–02–2023

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จำนวน 324 คน โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว คำนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร มีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุ และอาชีพ มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรทางด้าน เพศ สถานภาพทางสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ไม่มีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ; โครงการคนละครึ่ง; เขตตลิ่งชัน

Abstract

The objectives of this research were to study the level of The satisfaction to wards, The 50–50 Co–Payment Scheme of the people in Taling chan District, Bangkok.

The samples composed of 324 persons people in Taling chan District, Bangkok. The data were collected by using questionnaires and analyzed by using the packaging computer program. Statistical tools employed in data analysis and presented through Percentage, Mean, Standard Deviation, t–test and One–Way ANOVA. The level of significance for statistical testing was 0.05.

The research findings are as follow. The level of The satisfaction to wards, The 50 – 50 Co–Payment Scheme of the people in Taling chan District, Bangkok was moderate. According to the hypothesis testing, age and occupation caused difference in the satisfaction. The level of significance for statistical testing was 0.05. However, gender, status, level of education, and income per month did not cause any difference in the satisfaction. The level of significance for statistical testing was 0.05.

Keywords: Satisfaction; The 50:50 Co–Payment Scheme; Taling Chan District

บทนำ

ในปีพุทธศักราช 2563 ทั่วโลกวมไปถึงประเทศไทยได้ประสบปัญหาวิกฤตการณ์ การแพร่เชื้อของโรคระบาด โดยสาเหตุหลักมาจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่มีการแพร่เชื้ออย่างหนักจึงส่งผลให้ ทั่วทั้งโลกประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งประเทศที่ประสบปัญหานี้เช่นเดียวกัน จึงได้มีการออกมาตรการรองรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รัฐบาลแต่ละประเทศทั้งนี้รวมไปถึงประเทศไทยก็พยายามคิดหาวิธีแก้ไข และรับมือกับโรคระบาดนี้เพื่อต้องการให้เศรษฐกิจของประเทศ นั้นเดินหน้าต่อ คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติจึงมีการทำหนังสือออกมาด้วยปัจจุบันสถานการณ์ การแพร่ระบาดของ เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เป็นโรคติดต่ออันตราย ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชน และสถานะเศรษฐกิจของประเทศเป็นวงกว้าง จึงให้มีการเฝ้าระวัง ซึ่งมาตรการป้องกันโรคนั้นมีอาทิเช่น เลี่ยงสถานที่เสี่ยงติดเชื้อสถานที่คนแออัดหรืออากาศถ่ายเทไม่สะดวก อยู่ห่างกัน 2 เมตร ใส่แมสก์ป้องกันอย่างถูกวิธี หมั่นล้างมือ เป็นต้น และเพื่อยับยั้งการแพร่ระบาดครั้งนี้จึงทำให้เกิดวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID-19) ในปัจจุบันในหลาย ๆ ประเทศรวมไปถึงประเทศไทยได้มีการรับวัคซีนกันเป็นจำนวนมาก และมีบางส่วนที่ยังไม่ได้รับวัคซีนจึงทำให้รัฐบาลนั้นต้องคิดหาวิธีไม่ให้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศมากขึ้น ประเทศไทยได้ประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจมาโดยตลอดไม่ว่าจะเป็นในด้านใดก็ตาม จึงส่งผลให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจที่ผ่านมากะทรวงต่าง ๆ ได้มีมาตรการออกมาเพื่อนำมารับมือกับปัญหาด้านเศรษฐกิจประเทศไทยยังคงต้องเดินหน้าต่อเพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศนั้นมีการชยับตัวอยู่ตลอดเวลา และยังคงต้องพึ่งพาตลาด

อุตสาหกรรม ทั้งนี้ได้เกิดเหตุการณ์ที่ทุกคนทั้งโลกนั้นไม่ได้คาดเดาว่าเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงต้องวางแผน และมีการรับมือกับเชื้อไวรัสที่เกิดขึ้น เพราะเชื้อไวรัสดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อทุกประเทศ และทุกคนบนโลก รัฐบาลไทยจึงได้มีการออกนโยบายที่เป็น การช่วยเหลือประชาชน คือ “โครงการคนละครึ่ง” เพื่อเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ และนำมาดูแล ประชาชนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อย ที่มีการออกแบบมาให้ผู้ได้รับประโยชน์เป็น ร้านค้าขนาดเล็ก และให้แก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายให้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ และกระตุ้นให้มีการจับจ่าย ใช้สอยมากขึ้น แต่ข้อจำกัดของโครงการคือ ประชาชนที่ลงทะเบียนไม่ทัน และผู้ ที่ไม่มีสมาร์ตโฟน ไม่สามารถเข้าถึงโครงการได้ สำหรับโครงการคนละครึ่งมีระบบการใช้จ่ายผ่าน แอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” และ “ถุงเงิน” ที่มีการยืนยันตัวตนเพื่อประโยชน์แก่ผู้ใช้ให้มั่นใจว่าไม่มีผู้อื่นมาใช้สิทธิ แทน และมีการใช้จ่ายจริงตามวัตถุประสงค์ของโครงการซึ่งระบบดังกล่าวเป็นการสร้างการเรียนรู้ให้กับ ประชาชนทุกระดับจนถึงระดับฐานรากให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และ พัฒนาให้สังคมไทยเดินหน้าสู่ Digital Society ไปพร้อม ๆ กัน ในขณะเดียวกันยังเป็นการลดการใช้ เงินสด ทำให้การดำเนินโครงการนั้นเต็มไปด้วยความโปร่งใส รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรุงเทพมหานครนั้นขึ้นชื่อว่าเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยซึ่งมีประชากรประมาณ 5.59 ล้านคน ซึ่งมีประชากรเยอะที่สุดเป็นอันดับ 1 ของประเทศ ประชาชนหลังไหลเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานครเป็น จำนวนมาก ทำให้เศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครนั้นค่อนข้างที่จะเติบโตไม่ว่าจะเป็นร้านค้าขนาดใหญ่ไป จนถึงร้านค้าขนาดเล็ก มีการจับจ่ายใช้สอยเป็นจำนวนมาก และร้านค้าในกรุงเทพมหานครมีการรองรับ สำหรับการใช้จ่ายโครงการคนละครึ่งมีมากถึง 200,982 ร้านค้า เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการใช้จ่ายใช้สอยได้ ง่ายสำหรับผู้ค้ารายย่อย และในพื้นที่แขวงคลองซกพระ เขตตลิ่งชัน เป็นอีกหนึ่งพื้นที่ ที่เล็กแต่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุดในเดือนธันวาคม 2564 ในแขวงคลองซกพระ เขตตลิ่งชัน นั้นได้มีตลาดน้ำตลิ่งชัน และตลาดคลองสองน้ำ เป็นพื้นที่ที่น่าสนใจเพราะพื้นที่นี้ยังคงเรียกว่าเป็นตลาดน้ำที่มีอยู่ใน กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่ให้ประชาชนหรือคนในชุมชนได้เข้ามาค้าขายจึงทำให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทำให้เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจไปในตัว

ในการใช้โครงการคนละครึ่งในครั้งนี้ มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้งานเทคโนโลยี และแอปพลิเคชัน ประชาชนที่ได้เข้ามาลงทะเบียนใช้สิทธิโครงการคนละครึ่งนั้น มีทั้งนิสิตนักศึกษา จนกระทั่งผู้สูงอายุ ซึ่งมีอายุเกิน 61 ปีขึ้นไป จึงอาจจะส่งผลกระทบต่อการใช้งานในโครงการคนละครึ่ง การนำแอปพลิเคชันเป๋าตัง มาเป็นตัวกลางในการใช้จ่ายนั้น อาจจะทำมาซึ่งปัญหาหลายด้าน เช่น การลงทะเบียนขอรับสิทธิโครงการคนละครึ่ง การยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน และอีกทั้งต้องเติมเงินเข้าไปก่อนที่จะนำมาใช้ในการใช้จ่ายซื้อของ ในปัญหาส่วนนี้อาจจะทำให้เกิดปัญหาต่อผู้สูงอายุ หรือคนหลายกลุ่มตามมา

ในส่วนของความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ในส่วนของนโยบายโครงการคนละครึ่งนั้นเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนภายในประเทศ ดังนั้นผู้วิจัยมีความประสงค์ที่ทำการศึกษา

เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อนโยบายของรัฐบาลในโครงการ คนละครึ่ง มากน้อยเพียงใดเพื่ออาจจะเป็นข้อมูลเพื่อนำไปต่อยอดในโครงการอื่น ๆ ในรัฐบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคล และความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*Power ได้จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 324 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t – test) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปเป็น การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ (Fisher’s Least Significance Difference: LSD) ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ของ ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากประกอบด้วย เพศ ชาย คิดเป็นร้อยละ 55.6 มีอายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.8 มีสถานภาพ สมรส คิดเป็นร้อยละ 58.0 มีระดับการศึกษา ปวส./อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 38.6 มีอาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 29.9 มีรายได้ต่อ 20,001–30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.9 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่ง แสดงให้เห็นว่าประชาชนนั้น มีความพึงพอใจต่อโครงการคนละครึ่งอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.01

เมื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 6 สมมติฐาน โดยทดสอบความสัมพันธ์ และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1. เพศ		✓
2. อายุ	✓	
3. สถานภาพสมรส		✓
4. ระดับการศึกษา		✓
5. อาชีพ	✓	
6. รายได้ต่อเดือน		✓

โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบไว้ที่ระดับ 0.05

จากตารางทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 6 สมมติฐาน ผลปรากฏว่า

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการคนละครึ่งไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการคนละครึ่ง แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการคนละครึ่ง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการคนละครึ่ง แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการคนละครึ่งของประชาชน แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนละครึ่ง แสดงให้เห็นว่าประชาชนนั้นมีความพึงพอใจต่อโครงการคนละครึ่งอยู่ในระดับ ปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ประชาชนนั้นให้ความสำคัญกับโครงการที่ประชาชนนั้นได้รับ ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อจะบรรเทาผลกระทบที่เกิดมาจาก สถานการณ์การแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รัฐบาลได้หาทางออกให้กับประเทศโดยมี

การจัดทำโครงการคนละครึ่งขึ้นมาเพื่อที่จะให้ประชาชนนั้น ได้จับจ่ายใช้สอย การที่มีโครงการคนละครึ่งนั้นได้ทำให้ประชาชนนั้นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง เท่านั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. โครงการคนละครึ่งนั้นเป็นนโยบายของรัฐบาล ที่เกิดขึ้นมาเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ที่ได้รับผลกระทบที่เกิดมาจาก สถานการณ์การแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งโครงการคนละครึ่งในแต่ละรอบนั้นได้รับผลตอบรับจากประชาชนเป็นอย่างมาก มีประชาชนเข้ามาใช้งานเต็มจำนวนที่เปิดให้ใช้งานในแต่ละรอบแต่โครงการคนละครึ่งที่เกิดขึ้นนั้นรัฐบาลอาจจะยังแก้ไขปัญหาได้อย่างไม่ตรงจุดมากเท่าที่ควร จึงทำให้ผลลัพธ์ออกมาได้ไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น ประชาชนควรมีสิทธิ และควรมีตัวเลือกที่จะให้มีนโยบายที่ประชาชนจะได้รับอย่างตรงจุดมากกว่านี้ เพื่อช่วยเศรษฐกิจของประเทศนั้นเดินหน้าต่อไป แม้จะเกิดปัญหาที่ไม่คาดคิดก็ตามในภายภาคหน้า

2. ในการที่จะใช้แอปพลิเคชัน เข้ามาเป็นตัวกลางในการใช้โครงการคนละครึ่งนั้น ควรคำนึงถึงผู้สูงอายุ ที่มีปัญหาในเรื่องของการใช้เทคโนโลยี หรือแอปพลิเคชันใหม่ ๆ เพราะผู้สูงอายุเหล่านี้อาจจะมีความยากลำบากในการใช้งานในผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. รัฐบาลควรศึกษา และประเมินในส่วนของนโยบายที่จะนำมารับมือหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้ดีกว่านำมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อโครงการถัดไปของรัฐบาล

2. ควรจะมีการสอบถามประชาชน หรือมีการให้ประชาชนนั้นลงมติ มีสิทธิในการเลือกใช้โครงการ และควรที่จะศึกษาความต้องการของประชาชนในหลาย ๆ กลุ่ม เพื่อให้เห็นถึงความพึงพอใจของประชาชนจะได้แก้ไข และรับรู้สิ่งที่ประชาชนนั้นต้องการอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- จารุวิทย์ ศิริพรรณปัญญา. (2564). ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ในเขตจังหวัดมหาสารคาม (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนะดา วีระพันธ์. (2554). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า อำเภอนาทอง จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิธิพร คงแก้ว. (2561). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดตรัง (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รุ่งทิพย์ บุตรดี. (2556). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบริการสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลกะเปาะ อำเภอกะเปาะ จังหวัดระนอง (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิเนตร สุขสวัสดิ์เสรีกุล. (2559). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารจัดการของสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกริก.

- วัชรวิ รัชชา. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้บริการ เทศบาลตำบลไม้ยา อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสยาม.
- อมรรัตน์ บุญผา. (2557). ความพึงพอใจของประชาชนต่อคุณภาพการบริการของเทศบาล ตำบลพะวา อำเภอกงหรา จังหวัดจันทบุรี (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Millet, J.D. (1954). *Management in the Public Service*. New York: Mc Graw-Hill Book Company inc.

ความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์
Organizational Commitment of Cooperative Promotion Department
Government Officers

ธเนศร์ คำสอน¹ และ สมเกียรติ วันทะนะ²
Thanes Kumsorn¹ and Somkiat Wanthana²

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand
E-mail: thanes.kumsorn@gmail.com

Received 23-02-2023; Revised 13-03-2023; Accepted 16-03-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 286 คน โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว คำนัยสำคัญทางสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีระดับความผูกพันต่อองค์กรในระดับสูง จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับการศึกษา อายุราชการ และภูมิสำเนาเกิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรทางด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส และเงินเดือน ไม่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความผูกพัน; กรมส่งเสริมสหกรณ์; ข้าราชการ

Abstract

The objectives of this research were to study the level of Organizational Commitment of Cooperative Promotion Department Government Officers. The samples composed of 286 persons of Cooperative Promotion Department Government Officers. The data were collected by using questionnaires and analyzed by using the statistic program. Statistical tools employed in data analysis

and presented through Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, and One-Way ANOVA. The level of significance for statistical testing was 0.05.

The research findings are as follow. The level of factor's Organizational Commitment of Cooperative Promotion Department Government Officers was high. According to the hypothesis testing, level of education, work experience and domicile of birth caused difference in the organizational commitment. The level of significance for statistical testing was 0.05. However, gender, age, status, and salary did not cause any difference in the organizational engagement. The level of significance for statistical testing was 0.05.

Keywords: Organizational Commitment; Cooperative Promotion Department; Government Officers

บทนำ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหน่วยงานของรัฐในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริม เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ให้แก่บุคลากรสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป ส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และพัฒนาระบบสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทาง ด้านเศรษฐกิจและสังคม กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี (พ.ศ. 2560 -2579) ที่มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ และจัดทำแผนปฏิบัติการกรมส่งเสริมสหกรณ์ 5 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี และพัฒนาขีดความสามารถของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ด้วยการบริหารจัดการคุณภาพ บุคลากรมืออาชีพ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อยกระดับศักยภาพและความเข้มแข็งของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2560)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญใน การขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบาย เพื่อบรรลุความสำเร็จสอดคล้องกับเจตนารมณ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีรวมทั้งให้สอดคล้องกับการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้กำหนดนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยการพัฒนากุศลกรนั้นให้มีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรประจำปีที่เหมาะสม โดยเชื่อมโยงกับสมรรถนะมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และนำไปสู่ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้พร้อมรับภารกิจและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์การ โดยมุ่งเน้นพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญ ปลูกฝังค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม การเรียนรู้พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง การมุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างทั่วถึงทั้งองค์การ ตลอดจนการรักษาไว้ และการจูงใจให้มีการวางแผนมุ่งเน้นการสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความสมดุล โดยการสร้างสภาพแวดล้อม ระบบวิธีการทำงานที่ดี มีเส้นทางความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน มีการวางแผนเตรียม

ความพร้อมบุคลากรที่จะดำรงตำแหน่งสำคัญในอนาคต มีการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศบุคลากรมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และถือปฏิบัติโดยทั่วกัน ส่งผลให้ได้รับค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีศักยภาพสูง

การเปลี่ยนแปลงองค์การนั้นต้องอาศัยบุคลากรทุกฝ่ายในองค์การร่วมมือกันปฏิบัติงานและดำเนินการตามแผนงานและนโยบายที่องค์การวางไว้ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์การให้ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและด้านลบต่อองค์การและบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานผลทางด้านบวก เช่น องค์การสามารถพัฒนาและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การมีนโยบายในการบริหารงานที่เหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป องค์การสามารถนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินกิจการ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีการพัฒนาตนเองและทักษะในการทำงานมากขึ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือภารกิจขององค์การ ในส่วนผลทางด้านลบจากกรณีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้อาจส่งผลให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีความกดดันในการทำงานมากขึ้น เกิดความเบื่อหน่ายในการทำงานส่งผลให้เกิดสภาวะหมดไฟในการทำงาน ซึ่งความกดดัน ความเบื่อหน่าย และสภาวะหมดไฟในการทำงานอาจส่งผลให้ความพึงพอใจในการทำงานลดลง ทำให้บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์การลดลง ถ้าหากมีโอกาสที่ดีกว่าบุคลากรที่มีคุณภาพอาจจะลาออกจากองค์การเพื่อไปสู่องค์การที่มีความก้าวหน้าในด้านการงาน ระดับผลตอบแทนและสภาพสังคมที่ดีกว่า จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าบุคลากรถือเป็นทรัพยากรที่มีส่วนสำคัญในการนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จและยั่งยืน ดังนั้นองค์การต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยต้องคำนึงถึงการรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพให้คงอยู่กับองค์การ รวมถึงการสร้าง ความพึงพอใจต่อองค์การเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานร่วมกันของบุคลากรและพัฒนาไปสู่ความผูกพันต่อองค์การต่อไป (ชลิตพันธ์ บุญมีสุวรรณ และคณะ, 2560)

ภารกิจของกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่ทำให้ข้าราชการของกรมส่งเสริมสหกรณ์ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน ยึดหลักในความซื่อสัตย์สุจริต และพัฒนาความรู้ด้านวิชาการเพื่อไปแนะนำส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบสหกรณ์และพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกร อีกทั้งกรมส่งเสริมสหกรณ์มุ่งมั่นที่จะพัฒนาไปสู่องค์การที่ประสิทธิภาพสูง รวมทั้งเพิ่มระดับประสิทธิภาพในการบริหารงาน การพัฒนาข้าราชการให้มีความรู้ทางวิชาการ ความสามารถในการแนะนำส่งเสริม และมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ นอกจากพัฒนาประสิทธิภาพขององค์การแล้วการที่องค์การจะบรรลุเป้าหมายได้นั้น ต้องอาศัยความสามัคคี ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ความอดทน ความทุ่มเทและเสียสละ และความผูกพันของบุคลากร เพื่อให้องค์การภาครัฐสามารถบรรลุเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2563) ซึ่งความผูกพันต่อองค์การจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่องค์การจะต้องตระหนักอยู่เสมอ ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความรู้สึกของบุคลากร ที่มีต่อองค์การในระยะยาว ดังนั้นองค์การจะต้องวางแผนการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อจูงใจและส่งเสริมบุคลากรเกิดความผูกพันและยอมรับเป้าหมายค่านิยมขององค์การ พร้อมใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อ

ปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ ขณะเดียวกันก็อยากจะได้ความเป็นสมาชิกภาพองค์การไว้ ความผูกพันต่อองค์การจะทำให้บุคลากร มีทัศนคติและพฤติกรรมที่แสดงออกในด้านบวกต่อองค์การ บุคลากรที่มีความผูกพันต่อองค์การจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและจะปฏิบัติงานในระยะยาวกับองค์การ ครอบคลุมทั้งองค์การต้องการ (ถาวร อ่อนลออ, 2561)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อที่จะทราบว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์การและนำปัจจัยต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์และองค์การภาครัฐอื่น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งทำให้ข้าราชการเกิดความจงรักภักดีต่อองค์การ มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและธำรงรักษาข้าราชการให้ทำงานให้แก่องค์การ นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการบริหารทรัพยากรมนุษย์และพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำแนกตามปัจจัย

ส่วนบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคล และความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ ได้จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 286 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t - test) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปเป็นการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ (Fisher's Least Significance Difference : LSD) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากประกอบด้วย เพศหญิง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 มีสถานภาพโสด จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 156 คิดเป็นร้อยละ 54.6 มีเงินเดือนไม่เกิน 25,000 บาท จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 61.9 มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี จำนวน 152

คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 มีภูมิสำเนาเกิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 ระดับความผูกพันต่อองค์กร แสดงให้เห็นว่า ความผูกพันของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.91

เมื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 7 สมมติฐาน โดยทดสอบความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสำหรับตัวแปรอิสระ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา เงินเดือน อายุราชการและภูมิสำเนาเกิด ตัวแปรตาม คือ ความผูกพันต่อองค์กร ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	Sig	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1. เพศ	0.881	-	✓
2. อายุ	0.453	-	✓
3. สถานภาพสมรส	0.110	-	✓
4. ระดับการศึกษา	0.030*	✓	-
5. เงินเดือน	0.322	-	✓
6. อายุราชการ	0.008*	✓	-
7. ภูมิสำเนาเกิด	0.041*	✓	-

โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบไว้ที่ระดับ 0.05

จากตารางทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 7 สมมติฐาน ผลปรากฏว่า

สมมติฐานที่ 1 ข้าราชการที่มีเพศต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ สมจิตร จันท์เพ็ญ (2557) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)” พิทยานุรักษ์ เต็งพานิชกุล (2558) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมสำนักงานเขตบางแค”

สมมติฐานที่ 2 ข้าราชการที่มีอายุต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชิต ปรานีพร้อมพงศ์ (2559) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานฝ่ายทรัพยากรบุคคล บริษัท ห้างเซ็นทรัล ดีพาร์ทเมนท์สโตร์ จำกัด” ศรีัญญา สันธิ (2560) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมป่าไม้ สังกัดสวนกลาง”

สมมติฐานที่ 3 ข้าราชการที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับเสาคะ แขวงคำ (2559) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ”

(สมเกียรติ อินยอม, 2560) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานฝ่ายผลิตบริษัทแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด จังหวัดระยอง”

สมมติฐานที่ 4 ข้าราชการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิธรรณแสงวันลอย (2559) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน บริษัท บางกอก มิสซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส จำกัด” ณิชชา ชะวีรัมย์ (2559) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมการปกครองจังหวัดบุรีรัมย์”

สมมติฐานที่ 5 ข้าราชการที่มีเงินเดือนต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิญาภรณ์ เต็งพานิชกุล (2558) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมสำนักงานเขตบางแค” พิเชิด ปราณพร้อมพงศ์ (2559) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานฝ่ายทรัพยากรบุคคล บริษัท ห้างเซ็นทรัล ดีพาร์ทเมนท์สโตร์ จำกัด”

สมมติฐานที่ 6 ข้าราชการที่มีอายุราชการต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนธยา วงศาพันธ์ (2557) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจ: กรณีศึกษาของกำกับการต่อต้านการก่อการร้าย กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ” สิทธิธรรณแสงวันลอย (2559) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน บริษัท บางกอก มิสซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส จำกัด”

สมมติฐานที่ 7 ข้าราชการที่มีภูมิลำเนาเกิดต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชชา ชะวีรัมย์ (2559) ศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมการปกครองจังหวัดบุรีรัมย์”

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ อยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าข้าราชการให้ความสำคัญด้านความก้าวหน้าในงาน ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน และความมั่นคงในงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยทำให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร แต่การที่จะรักษาระดับความผูกพันต่อองค์กรให้อยู่ในระดับสูง ต่อไปได้นั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. กรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรกำหนดค่าตอบแทนพิเศษ สวัสดิการต่าง ๆ และค่าเบี่ยงเลี้ยงให้แก่ข้าราชการเพิ่มเติมเพื่อให้มีความครอบคลุมและเหมาะสมกับสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน
2. กรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรมีการปรับปรุงกระบวนการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและเลื่อนตำแหน่ง อย่างยุติธรรม และมีประสิทธิภาพด้วยความเป็นธรรม

3. กรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรมีการส่งเสริมด้านการสร้างการมีส่วนร่วมภายในองค์การในการร่วมกันกำหนดนโยบายต่าง ๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากหน่วยงาน และร่วมกันประเมินผลของหน่วยงานให้มากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะข้าราชการของกรมส่งเสริมสหกรณ์เท่านั้น ไม่สามารถอธิบายความผูกพันของข้าราชการทั้งหมดได้ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเป็นการศึกษาเปรียบเทียบข้าราชการส่วนอื่น ๆ ของประเทศ ซึ่งจะให้ความชัดเจนได้มากยิ่งขึ้น

2. การวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาตัวแปรอิสระอื่น ๆ นอกจากตัวแปรในงานวิจัยครั้งนี้เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากขึ้น เช่น วัฒนธรรมขององค์การ และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ชวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คุณภาพชีวิตในการทำงาน เป็นต้น เพื่อจะได้้นำปัจจัยเหล่านั้นไปปรับปรุงให้สอดคล้องกับการทำงาน อันจะเกี่ยวข้องกับความผูกพันต่อองค์การ

เอกสารอ้างอิง

- สมจิตร จันทรเพ็ญ. (2557). *ความผูกพันต่อองค์การของเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สนธยา วงศาพันธ์. (2557). *ความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจ กรณีศึกษากองกำกับการต่อต้านการก่อการร้าย กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ* (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกริก.
- พิญาภรณ์ เต็งพานิชกุล. (2558). *ความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมสำนักงานเขตบางแค* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสยาม.
- พิชิต ปราณพร้อมพงศ์. (2559). *ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานฝ่ายทรัพยากรบุคคล บริษัท ห้างเซ็นทรัล ดีพาร์ทเมนท์สโตร์ จำกัด* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สิริธร แสงวันลอย. (2559). *ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานบริษัท บางกอก มีสซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส จำกัด* (การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัชชา ชะรัตรัมย์. (2559). *ความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการกรมการปกครองจังหวัดบุรีรัมย์* (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เสาดะ แขวงดำ. (2559). *ความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ* (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศรัญญา สันธิ. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการกรมป่าไม้ สังกัดส่วนกลาง* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สมเกียรติ อินยม. (2560). *ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานฝ่ายผลิตบริษัทแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรม อีสเทิร์น ซีบอร์ด จังหวัดระยอง* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2560). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์บริการส่งเสริมสหกรณ์ ศูนย์บริการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์.
- ชลิตพันธ์ บุญมีสุวรรณ, ศักชัย อรุณรัศมีเรือง, รุ่งฤดีรัตนวิไล และสถาพร ปิ่นเจริญ. (2560). การบริหารการเปลี่ยนแปลงกับการพัฒนาองค์การในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, 9(2), 155-172.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2563). *แนวทางการพัฒนาศูนย์บริการภาครัฐ พ.ศ. 2563 - 2565*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2565, จาก <https://www.ocsc.go.th/civilservice>
- ถาวร ออณลออ. (2561). ความผูกพันต่อองค์กรและคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 2(2), 101-116.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2552). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

ความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

Happiness at Thailand Science Research and Innovation (TSRI)

ประภัสสร แก้วแสงแจ่ม¹ และ วลัยภรณ์ รัฐฉัตรานนท์²
Prapatson Kaewsangjam¹ and Wanlop Rathachatranon²

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand
E-mail: prapatson.ka@ku.th

Received 26-03-2023; Revised 31-03-2023; Accepted 12-04-2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) (2) เปรียบเทียบปัจจัยความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากร สกสว. จำนวน 152 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. อยู่ในระดับสูง (2) บุคลากร สกสว. ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความสุขในการทำงาน แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และอายุงาน ที่ต่างกัน มีความสุขในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน (3) ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. อยู่ในระดับสูง ในทิศทางเดียวกันและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.563 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ความสุขในการทำงาน; บุคลากร; สกสว.

Abstract

This study aims to (1) analyze the job satisfaction of Thailand Science Research and Innovation (TSRI) personnel and (2) compare the happiness elements at work based on personal aspects. (3) To investigate the connection between corporate climate and employee health. 152 NSTDA employees comprised the study's sample. A questionnaire was utilized for the research. Utilize easily available computer programs to perform data analysis. Included in the statistics used to examine data are percentage and average statistics. Standard deviation, T-test, one-way ANOVA, and Pearson correlation The statistical significance value used in this analysis is set at 0.05. The study concluded that (1) staff job satisfaction and (2) people with varying degrees of education, position, and monthly income are pleased at work. Variable degrees of job satisfaction are influenced by factors such as personal age and working age. (3) The organization's environment has a bearing on the job satisfaction of its employees. The assumption is supported by the fact that the relative coefficient (R) in the same direction is 0.563

Keywords: Happiness at work; Personnel; TSRI

บทนำ

World Happiness Report 2022 หรือ “รายงานความสุขโลก 2022” ได้ทำการศึกษาสำรวจประเมินระดับความสุขของประชาชนหลายล้านคนใน 146 ประเทศทั่วโลกในช่วงตั้งแต่ 2019 – 2021 บนแนวคิดหลัก 2 ประการ คือ ระดับความสุขหรือการประเมินชีวิตสามารถวัดผลได้ผ่านการสำรวจความคิดเห็น และสามารถระบุปัจจัยกำหนดหลัก ๆ ของความเป็นอยู่ที่ดีได้ ผลจากการจัดอันดับพบว่าไทยอยู่ในอันดับที่ 61 จากทั้งหมด 146 ประเทศทั่วโลก (ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน, 2565) ซึ่งวัดจากปัจจัยรอบด้านที่ส่งผลให้เกิดความสุขของประชากรในประเทศนั้น ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลทางสถิติประชากร ข้อมูลทางจิตวิทยา การทำวิจัยเชิงสำรวจ รวมไปถึง ดัชนีชี้วัดความเป็นอยู่ที่ดีและมีประสิทธิภาพของประชากรที่ใช้ในการประเมินความก้าวหน้าของประเทศ เช่น ความสัมพันธ์ที่ดี ความไว้วางใจกันในกลุ่มชน การมีค่านิยมที่เอื้อต่อความสุขและศาสนา สุขภาพกายสุขภาพจิต ความสัมพันธ์ในครอบครัว การศึกษา เสรีภาพทางการเมืองความเข้มแข็งของเครือข่ายสังคม และความเท่าเทียมทางเพศและสังคม จะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยความสุขของคนไทยมีและอันดับที่ลดลงเรื่อยมา โดยในช่วงปี 2557 ไทยได้อันดับที่ 34 ก่อนที่จะขยับขึ้นไปอันดับ 33 ในปี 2558 และ อันดับ 32 ในปี 2559 หลังจากนั้น ในปี 2560 อันดับของประเทศไทยตกลงมาที่อันดับ 46 และตกลงอย่างมากในปี 2561 ในอันดับที่ 52 และลดลงอีกเล็กน้อยในปี 2562 ด้วยอันดับที่ 54 ซึ่งเท่ากับปี 2563 และ 2564 (กฤตพล สุทธิภัทรกุล, 2565)

จากการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การแข่งขันและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของชีวิตมนุษย์นี้เอง ทำให้คนทำงานได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงจึงจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน นอกจากนี้สภาพเศรษฐกิจที่ถดถอย สถานการณ์การเมืองปัญหาความไม่สงบ รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) ทำให้คนทำงานเกิดความเครียด วิตกกังวล และไม่มีความสุขในการทำงานเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ โดยมนุษย์ทุกคนอยากมีความสุขและแสวงหาหนทางที่จะนำไปสู่ความสุข (Gavin and Mason, 2004) ซึ่งความสุขของคนเรานั้นมีหลายรูปแบบ ความสุขตอนที่เรายังเป็นเด็ก คือ การได้เล่น ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และได้อยู่กับเพื่อน เมื่อเราเติบโตมาแล้วได้ทำงาน สิ่งที่คนทำงานต้องการ นั่นก็คือ “ความสุขในการทำงาน” Happy at work, Workplace Happiness หรือในปัจจุบัน คือ Work-Life Balance การปรับสมดุลชีวิตทำงาน ซึ่งการทำงานอย่างมีความสุขนั้นเป็นสิ่งที่บุคลากรทุกคนในองค์กรต้องการ หากได้ทำงานในที่ทำงานที่มีอิสระ ได้มีเวลาให้กับชีวิต รู้สึกว่ามีความสุข จะรู้สึกสนุกและผูกพัน หากองค์กรใดที่สามารถทำให้บุคลากรมีความสุขในการทำงานได้มาก โอกาสที่องค์กรนั้นจะประสบผลสำเร็จก็มากขึ้นตามมา แต่ด้วยปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ความสุขของคนทำงานเริ่มลดน้อยถอยลงไป ส่งผลกระทบต่อองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต้องมีวิธีการและแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร และหันมาให้ความสำคัญกับการสร้างความพึงพอใจให้กับบุคลากรในองค์กรของตน เพื่อให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดี สุขภาพจิตดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับ ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร เพื่อร่วมงานและมีแรงจูงใจในการทำงานอย่างมีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) แต่เดิมเคยเป็น “สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)” เนื่องด้วยรัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญในการเร่งพัฒนาขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหน่วยงานและจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนระบบการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ พัฒนานโยบายสาธารณะ และสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน แต่จะต้องไม่ดำเนินการวิจัยเอง ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในระดับประเทศ ด้วยเหตุนี้เองทำให้บุคลากรใน สกสว. ทุกคนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ทั้งการปรับเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กร ค่านิยม วัฒนธรรม วิสัยทัศน์ ภาระหน้าที่ การโอนย้ายเปลี่ยนสายงาน เรียกได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงใหม่ทั้งหมดเลยก็ว่าได้ อีกทั้งยังมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-19 จนทำให้หน่วยงานต้องประกาศมาตรการ Work from Home ซึ่งอาจทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความเครียด ความกดดัน จากภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป มีภาระงานที่เพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น

ขาดความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน และด้วยเหตุนี้เองจึงอาจส่งผลทำให้ความสุขในการทำงานของบุคลากรใน สกสว. ลดลงและนำมาสู่การลาออกได้

ดังนั้น การศึกษาความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อองค์กรและบุคลากร เพราะการทำให้บุคลากรมีความสุข ใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม มีความมั่นคง และมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จะทำให้บุคลากรรู้สึกว่าตนเป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีความสำคัญต่อองค์กร มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีแรงจูงใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนให้องค์กรสามารถพัฒนาก้าวหน้าขึ้นได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศขององค์กรกับความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) จำนวน 152 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 8 เดือน สิงหาคม 2565) ซึ่งจะทำการศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดการใช้ตัวแปรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variables) 2 ตัวแปร คือ ปัจจัยส่วนบุคคล และบรรยากาศขององค์กร ซึ่งใช้ทฤษฎีของ Stringer (2002) โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านการได้รับการยอมรับ ด้านการสนับสนุน และด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ส่วนตัวแปรตาม (Dependent Variables) ใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับความสุขในการทำงานของ Diener, Christie and Richard (2003) โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจในชีวิต ความพึงพอใจในงาน อารมณ์ด้านบวก และอารมณ์ด้านลบ

วิธีการและอุปกรณ์

1. การศึกษาค้นคว้า จากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เช่น หนังสือ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทความทางวิชาการ วารสาร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดขอบเขต การศึกษาและประกอบการสร้างแบบสอบถาม

2. การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายปิด (closed-ended questions)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือน อายุงาน เป็นแบบตรวจรายการ (Check list) ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดย ส่วนที่ 2 และ 3 ใช้ลักษณะคำถามเป็นมาตรา ประมาณค่าของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ ไปทดสอบหาความตรง (Validity) โดยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ แก่ไขปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม แก่ไขภาษาและคำถามให้มีความชัดเจนเข้าใจได้ง่ายสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม อีกทั้งเพื่อให้ข้อคำถามแต่ละข้อตรงตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษาโดยทดสอบเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item analysis) โดยวิธีการหาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ผลการทดสอบพบว่าแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.918 และแบบสอบถามความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.859

ขั้นตอนในการวิจัย

1. การสำรวจเอกสาร จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า จากหนังสือ ตำรา เอกสาร ผลงานวิจัย ซึ่งสามารถค้นคว้าได้จากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะห้องสมุด เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามก่อนที่จะทำการสำรวจภาคสนามต่อไป

2. การสำรวจภาคสนาม นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว แจกให้บุคลากรใน สกสว.

3. แบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ผลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำไปประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical Software) เพื่อให้ผลการวิจัยมีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น และใช้เครื่องมือทางสถิติในการช่วยวิเคราะห์เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน จัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อเสนอเป็นผลการวิจัยตามลำดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา (2) ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้อธิบายระดับความคิดเห็นต่อบรรยายภาคองค์การ และความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. (3) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t-test) (4) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. ซึ่งจำแนกตัวแปรอิสระออกเป็น 3 กลุ่ม ขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธีของ LSD (5) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง บรรยายภาคในองค์การและมีความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามหลักเกณฑ์ของ Cohen (1988) ที่กำหนดไว้ดังนี้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.10 ถึง 0.29 มีความสัมพันธ์น้อย ระหว่าง 0.30 ถึง 0.49 มีความสัมพันธ์ปานกลาง และระหว่าง 0.50 ถึง 1.00 มีความสัมพันธ์สูง โดยมีค่านัยยะสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรของ สกสว. ทั้งหมดจำนวน 152 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากประกอบด้วย บุคลากรที่มีช่วงอายุ 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.8 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 62.5 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 69.7 มีรายได้ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 36.8 และมีอายุงาน 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.1

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของบุคลากร สกสว. ต่อปัจจัยด้านบรรยายภาคองค์การ

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า บุคลากร สกสว. มีภาพรวมของระดับความคิดเห็นต่อบรรยายภาคองค์การ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.76 โดยเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นต่อบรรยายภาคองค์การ ทั้ง 6 ด้านตามลำดับได้ดังนี้ ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.13 ด้านการสนับสนุน มีค่าเฉลี่ย 3.92 ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ย 3.73 ด้านการโครงสร้างองค์การ มีค่าเฉลี่ย 3.67 ด้านการได้รับการยอมรับ มีค่าเฉลี่ย 3.59 และด้านมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 3.53

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของบุคลากร สกสว. ต่อความสุขในการทำงาน

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า บุคลากร สกสว. มีภาพรวมของความสุขในการทำงาน อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.73 โดยเมื่อพิจารณาในระดับความสุขในการทำงาน ทั้ง 4 ด้าน ตามลำดับได้ดังนี้ ด้านความพึงพอใจในงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 3.89 ด้านความพึงพอใจในชีวิต มีค่าเฉลี่ย 3.77 ด้านอารมณ์ด้านบวก มีค่าเฉลี่ย 3.66 และด้านอารมณ์ด้านลบ มีค่าเฉลี่ย 3.61

เมื่อทดสอบสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ 6 สมมติฐาน โดยทดสอบความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือน อายุงาน และบรรยากาศองค์การ ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ความสุขในการทำงาน สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	Sig.	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1. อายุ	0.477	-	✓
2. ระดับการศึกษา	0.001*	✓	-
3. สถานภาพ	0.016*	✓	-
4. รายได้ต่อเดือน	0.001*	✓	-
5. อายุงาน	0.597	-	✓
6. บรรยากาศองค์การ	0.001*	✓	-

โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบไว้ที่ระดับ 0.05

จากตารางทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 6 สมมติฐาน ผลปรากฏว่า

สมมติฐานที่ 1 บุคลากร ที่มีอายุต่างกัน มีความสุขในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 บุคลากร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความสุขในการทำงานแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 บุคลากร ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความสุขในการทำงานแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 บุคลากร ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความสุขในการทำงานแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 บุคลากร ที่มีอายุงานต่างกัน มีความสุขในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 บรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงาน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในทิศทางเดียวกันในระดับสูง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) พบว่า ความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.73 โดยเมื่อพิจารณาระดับความสุขในการทำงาน ทั้ง 4 ด้าน ตามลำดับได้ดังนี้ ด้านความพึงพอใจในงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 3.89 ด้านความพึงพอใจในชีวิต มีค่าเฉลี่ย 3.77 ด้านอารมณ์ด้านบวก มีค่าเฉลี่ย 3.66 และด้านอารมณ์ด้านลบ มีค่าเฉลี่ย 3.61 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรพอใจในงานที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน รู้สึกว่างานที่ตนทำนั้นเป็นงานที่มีประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมทำให้ตนเองมีคุณค่าและเกิดความภูมิใจในตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้บุคลากรเกิดอารมณ์ความรู้สึกในด้านบวกมากกว่าด้านลบนั่นเอง โดยผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชฎาภรณ์ ผุงชมเชย (2559) ศึกษาเรื่อง บรรยากาศในองค์การที่ ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในจังหวัดปทุมธานี และงานวิจัยของ ณิชญา ผลบุญ (2559) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของบรรยากาศองค์การและการปรับตัวในการทำงานที่มีต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งใน กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 บุคลากร สกสว. ที่มีอายุต่างกัน มีความสุขในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าอายุที่ต่างกันของบุคลากร สกสว. ไม่มีอิทธิพลกับความสุขในการทำงาน อาจเป็นเพราะบุคลากร สกสว. ไม่ว่าจะอยู่ในช่วงอายุใดก็สามารถทำงานที่ตนเองได้รับมอบหมายและเป็นงานที่ตนเองรู้สึกพึงพอใจได้อย่างมีความสุขภายใต้บรรยากาศองค์การที่ดีได้ โดยผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัสวดี อ่อนอำไพ (2558) ศึกษาเรื่อง ความสุขในการทำงานของพนักงานกองบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก และ ณิชชญา ศรีจันทร์ ศึกษาเรื่อง ความสุขในการทำงานของพนักงาน : กรณีศึกษา บริษัท เอพี ออโต้ มาสเตอร์ จำกัด

2.2 บุคลากร สกสว. ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความสุขในการทำงาน แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าอายุที่ต่างกันของบุคลากร สกสว. มีอิทธิพลกับความสุขในการทำงาน โดยพบว่าบุคลากร สกสว. ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีความสุขในการทำงานสูงกว่าระดับปริญญาโทและเอก อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีนั้นมีภาระงานและหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายน้อยกว่าเมื่อเทียบกับบุคลากรที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่มีตำแหน่งหน้าที่ ภาระงาน และแรงกดดันในการทำงานที่ค่อนข้างสูง โดยผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชทร พรศิลาปะกุล (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน

ของบุคลากรในสำนักงานใหญ่ และทรงวรรณ ชาวพราย (2560) ศึกษาเรื่อง ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนครสวรรค์

2.3 บุคลากร สกสว. ที่มีสถานภาพต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า สถานภาพที่ต่างกันของบุคลากร สกสว. มีอิทธิพลกับความสุขในการทำงาน โดยพบว่าบุคลากร สกสว. ที่มีสถานภาพโสดจะมีความสุขในการทำงานสูงกว่าบุคลากรที่มีสถานภาพสมรส อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่มีสถานภาพสมรสนั้นมีความรับผิดชอบในเรื่องของการดูแลบุตรและคู่สมรส ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาผ่อนคลายและดูแลตนเองอย่างเต็มที่ และในบางครั้งที่ต้องมีการทำงานล่วงเวลา ก็จะเป็นอุปสรรคอย่างมากในการดูแลและครอบครัวของตนเอง จึงอาจส่งผลให้เกิดความเครียดในการทำงานได้ โดยผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชชัย กลีวาณิชกุล (2557) ศึกษาเรื่อง เสริมสร้างความสุขในการทำงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และ วัชระ ณรงค์ฤทธิเดช (2560) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสุขในการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2.4 บุคลากร สกสว. ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความสุขในการทำงาน แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่ารายได้ต่อเดือนที่ต่างกันของบุคลากร สกสว. มีอิทธิพลกับความสุขในการทำงาน โดยพบว่าบุคลากร สกสว. ที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 20,000 บาท และ 20,001–30,000 บาท มีความสุขในการทำงานสูงกว่า บุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001–40,000 บาท และ 40,001 บาทขึ้นไป อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่มีรายได้สูงขึ้นไปนั้นมาพร้อมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน อีกทั้งยังต้องทำงานภายใต้แรงกดดันและความคาดหวังจากทั้งหัวหน้าหน่วยงานและเพื่อร่วมงานด้วย และบุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001–40,000 บาท และ 40,001 บาทขึ้นไปนั้นมักจะอยู่ในช่วงอายุที่มีภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นด้วย ไม่ว่าจะเป็นค่าที่อยู่อาศัย ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล และอื่น ๆ จึงส่งผลให้มีความสุขในการทำงานน้อยกว่าบุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 20,000 บาท และ 20,001–30,000 บาท ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบน้อย และค่าใช้จ่ายต่อเดือนก็ไม่สูงมากนัก โดยผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชชัย กลีวาณิชกุล (2557) ศึกษาเรื่อง เสริมสร้างความสุขในการทำงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และ ณภัทร พรศิลป์กุล (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในสำนักงานใหญ่

2.5 บุคลากร สกสว. ที่มีอายุงานต่างกัน มีความสุขในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าอายุงานที่ต่างกันของบุคลากร สกสว. ไม่มีอิทธิพลกับความสุขในการทำงาน อาจเป็นเพราะบุคลากร สกสว. ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรที่เพิ่งเริ่มทำงานใหม่ หรือจะเป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานมานานแล้ว ทุกคนต่างก็ต้องมีการเรียนรู้วิธีการและทักษะการทำงานใหม่ ๆ รวมไปถึงข้อมูลข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งหน่วยงานเองก็เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นและแสดงศักยภาพของบุคลากรทุกคนได้อย่างอิสระ จึงทำให้ไม่มีอิทธิพลกับความสุขในการ

ทำงาน โดยผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัสวดี อ่อนอำไพ (2558) ศึกษาเรื่อง ความสุขในการทำงานของพนักงานกองบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก และ ชัชฎาภรณ์ ผุงชมเชย (2559) ศึกษาเรื่อง บรรยากาศในองค์การที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของ พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในจังหวัดปทุมธานี

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับความสุขในการทำงานของบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) พบว่าบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. โดยอยู่ในระดับที่มีความสัมพันธ์กันสูง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.563 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. อาจเป็นเพราะบุคลากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่าบรรยากาศในองค์การ ทั้ง 6 ด้านที่ประกอบไปด้วย ด้านโครงสร้าง ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านการสนับสนุน และด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต่างเป็นปัจจัยที่สำคัญขององค์การที่เมื่อผู้บริหารสามารถบริหารจัดการบรรยากาศขององค์การได้อย่างเหมาะสมแล้ว ส่งผลให้สามารถจูงใจบุคลากรให้เกิดความพึงพอใจในงาน ความพึงพอใจในตนเอง และเกิดอารมณ์ด้านบวกมากกว่าอารมณ์ด้านลบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ทำให้ผลการศึกษาบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชฎาภรณ์ ผุงชมเชย (2559) ศึกษาเรื่อง บรรยากาศในองค์การที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในจังหวัดปทุมธานี และงานวิจัยของ ณิชญา ผลบุญ (2559) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของบรรยากาศองค์การและการปรับตัวในการทำงานที่มีต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ปัจจัยบรรยากาศองค์การ สกสว. ควรีระบบการพิจารณาความดี ความชอบที่มีความชัดเจน มีความยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในองค์การ เพื่อเป็นบรรทัดฐานและสร้างขวัญกำลังใจในปฏิบัติงาน รวมทั้งจูงใจให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสุขในการทำงานของบุคลากร สกสว. ควรีการจัดการอบรมด้านการพัฒนาสภาพจิตใจให้กับบุคลากรอยู่เสมอ เพื่อช่วยส่งเสริม พื้นฟูจิตใจ และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับบุคลากรสามารถรับมือกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมถึงสภาพสังคมที่ต้องเผชิญในทุกวันนี้ได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรีการศึกษาในปัจจัยลักษณะงาน และด้านสัมพันธ์ภาพในที่ทำงานเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบว่าจะส่งผลต่อความสุขในการทำงานแตกต่างกันหรือไม่ จะทำให้ผลการศึกษามีความชัดเจนและครอบคลุมรอบด้านมากยิ่งขึ้น

2. ควรทำการศึกษาภาวะที่ทำให้เกิดความเครียดในการทำงานของบุคลากร สกสว. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการทำงาน อีกทั้งหน่วยงานยังสามารถนำไปแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ต่อไป

3. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นหากมีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ครั้งต่อไป ควรเพิ่มการวิจัยในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ผลการศึกษาในเชิงลึกมากขึ้น โดยอาจใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในแต่ละด้านจากส่วนงานที่แตกต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกยิ่งขึ้น

4. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาประชากรเฉพาะบุคลากรใน สกสว. เท่านั้น จึงไม่สามารถสรุปและอธิบายความสุขในการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานอื่น ๆ ได้ทั้งหมด ดังนั้นหากมีการศึกษาเรื่องนี้ครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับบุคลากรของ สกสว. และหน่วยงานอื่น ๆ ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กฤตพล สุธีภัทรกุล. (2565). "วันความสุขสากล" แล้ว "ความสุข" ของ "คนไทย" อยู่ตรงไหน?. สืบค้นเมื่อ 8 กันยายน 2565, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/social/994508>
- ชัชชัย กลีวาณิชกุล. (2557). เสริมสร้างความสุขในการทำงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัชฎาภรณ์ ผุงชมเชย. (2559). บรรยากาศในองค์กรที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในจังหวัดปทุมธานี (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ทรรศวรรณ ชาวพราย. (2560). ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณภัทร พรศิลาปะกุล. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรในสำนักงานใหญ่ (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณัญญา ผลบุญ. (2559). อิทธิพลของบรรยากาศองค์กรและการปรับตัวในการทำงานที่มีต่อความสุขในการทำงานของบุคลากร สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐชยา ศรีจันทร์. (2560). ความสุขในการทำงานของพนักงาน: กรณีศึกษา บริษัท เอพี ออโต้ มาสเตอร์ จำกัด (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกริก.
- วัชระ ณรงค์ฤทธิเดช. (2560). การศึกษาความสุขในการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยรามคำแหง (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน. (2565). ไทยได้อันดับ 61 จาก *World Happiness Report 2022* พินแลนด์ครองที่หนึ่งประเทศที่มีความสุขที่สุด 5 ปีซ้อน. สืบค้นเมื่อ 8 กันยายน 2565, จาก <https://www.sdgmove.com/2022/03/21/world-happiness-report-2022/>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.). (2564). *ความเป็นมา*. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.tsri.or.th/th/about/1/ความเป็นมา>
- สุรสวดี อ่อนอำไพ. (2558). *ความสุขในการทำงานของพนักงานกองบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าเขื่อนภูมิพลจังหวัดตาก* (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- Cohen, J. (1988). *Statistical Power Analysis for the behavioral sciences*. 2nd ed. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Diener, E., Christie, N, S. and Richard, E. L. (2003). The evolving concept of subjective wellbeing: the multifaceted nature of happiness. *Psychological Department*, 39(1), 67–100.
- Gavin, J.H. and Mason, R.O. (2004). The Virtuous Organization : The Value of Happiness in the Workplace. *Organization Dynamics*, 33(1), 379–392.
- Stringer, R. (2002). *Leadership and Organization Climate*. New Jersey: Person Education, Inc.

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

Knowledge and Understanding about E-Commerce of Government
Officers, Department of International Trade Promotion

ณัชจรี อภิญญามอนตรี¹ และ วลัยภ รัษฐัตรานนท์²

Natjaree Apinyamontree¹ and Wanlop Rathachatronon²

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

E-mail: natjaree.a@ku.th

Received 12-02-2023; Revised 26-03-2023; Accepted 02-04-2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านช่องทางการรับรู้ข้อมูลกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ จำนวน 419 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า (1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อยู่ในระดับสูง (2) ข้าราชการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน เงินเดือน และประเภทตำแหน่ง แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน (3) ช่องทางการรับรู้ข้อมูล มีความสัมพันธ์ต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ของข้าราชการในระดับน้อย ในทิศทางเดียวกันและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.184 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ; ข้าราชการ; กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

Abstract

This study aim to (1) analyze the level of knowledge and understanding about e-commerce of government officers, Department of International Trade Promotion. (2) compare knowledge and understanding about e-commerce based on personal factor (3) To investigate a correlation between communication channels and knowledge and understanding about e-commerce. This research is Quantitative Research. The study sample composed of 419 government officers in Department of International Trade Promotion. The data were collected by questionnaires and analyzed by a computer program. Statistical tools applied in data analysis were Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, One-Way ANOVA and Pearson Product-Moment Correlation Coefficient. The level of significance for statistical testing was 0.05. The research findings are as follow. (1) The level of knowledge and understanding about e-commerce of government officers was high. (2) Government officers with gender, age, education background, personal experience, salaries and type of positions of the officers contribute to the difference in knowledge and understanding in e-commerce. (3) there is a correlation between communication channels and government officers level of knowledge and understanding about e-commerce. The relative coefficient in the same direction is 0.184. The level of significance for statistical testing was 0.05.

Keywords: knowledge and Understanding; Government Officer; Department of International Trade Promotion

บทนำ

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นการทำธุรกรรมทางการค้าผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในปัจจุบันมีบทบาทต่อสังคมโลกมากยิ่งขึ้น และมีแนวโน้มดำเนินต่อเนื่องไปในอนาคตสู่การเป็นเศรษฐกิจดิจิทัล อีกทั้งยังเป็นโอกาสสำคัญของผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ ขยายตลาด การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการค้าจากการค้าแบบดั้งเดิม ซึ่งเป็นการค้าสินค้าและบริการ โดยมีสถานประกอบการเป็นหลักแหล่ง ให้ผู้บริโภคได้รับประสบการณ์ในการซื้อของด้วยตัวเอง เป็นการค้ารูปแบบใหม่ หรือที่เรียกว่า พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ Electronic Commerce ซึ่งการค้าที่อาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเข้ามาเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค เพื่ออำนวยความสะดวกในยุคดิจิทัล ซึ่งจะช่วยขับเคลื่อนประเทศไทยให้เข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) อันเป็นนโยบายหลักของการพัฒนาประเทศในช่วง 20 ปีข้างหน้า

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งยืนยันได้จากอัตราการเติบโตของภาคธุรกิจการค้าออนไลน์ ทั้งในส่วนการค้าภายในประเทศและการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากเป็น

ธุรกรรมที่สามารถดำเนินการครอบคลุมได้ทั่วโลก สะดวก รวดเร็ว ประหยัดค่าใช้จ่าย และไม่จำกัดเวลา โดยในปี พ.ศ. 2564 มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ค้าปลีกของโลกทั้งสิ้น 4.92 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 162.37 ล้านล้านบาท และคาดว่าจะเติบโตขึ้นเป็น 7.39 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 243.67 ล้านล้านบาทในปี 2568 (eMarketer, 2021) สำหรับประเทศไทย มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ปี พ.ศ. 2563 เท่ากับ 3.78 ล้านล้านบาท และคาดว่าจะเติบโตขึ้นร้อยละ 6.11 เป็นมูลค่า 4.01 ล้านล้านบาท ในปี พ.ศ. 2564 (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2564)

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Covid-19) ได้ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คนทั่วโลก โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดความผันผวนรุนแรงในตลาดการเงินและการค้าโลก จนเข้าสู่สภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวและมีแนวโน้มถดถอย หลายกิจการเกิดการชะงักงัน จนถึงขั้นปิดตัวลงพร้อมกับการเลิกจ้าง หรือลดค่าตอบแทนของพนักงาน ทำให้ผู้คนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตให้เหมาะสม เกิดรูปแบบการใช้ชีวิตประจำวันที่เรียกว่า ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมรวมทั้งการดำเนินธุรกิจทั้งการซื้อและการขายรวมถึงการให้บริการ ไปเป็นรูปแบบออนไลน์ ผู้ซื้อและผู้ขายต่างต้องปรับเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการใช้งานระบบออนไลน์มากขึ้นเพื่อความอยู่รอด และทั้งผู้ซื้อและผู้ขายล้วนได้รับประสบการณ์ที่สร้างความรู้สึกสะดวกสบาย และเกิดความไว้วางใจที่จะซื้อสินค้าและบริการผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยสามารถขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ โดยได้กำหนดแนวทางการดำเนินการด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การเร่งรัดขยายตลาดส่งออกละธุรกิจ在不同ประเทศเชิงรุก ทั้ง Physical และ Digital market (City focus) โดยมีการปรับรูปแบบการดำเนินกิจกรรมภายใต้มาตรการการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Covid-19) มุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการเข้าถึง และขยายช่องทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ดังนั้น การศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านช่องทางการรับรู้ข้อมูลกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รูปแบบการซื้อขายสินค้าที่เปลี่ยนแปลงไป ให้สามารถตอบโจทย์การใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล การบริโภคสินค้าและธุรกิจบริการของไทย รวมทั้งพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและธุรกิจบริการส่งออก ให้สามารถบริการข้อมูลการค้าและเพิ่มศักยภาพ การแข่งขันของผู้ประกอบการไทยในตลาดโลก ได้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นหนึ่งในภารกิจหลักในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านช่องทางการรับรู้ข้อมูลกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ จำนวน 419 ราย (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2565 จากกลุ่มงานการเจ้าหน้าที่ สำนักบริหารกลาง กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ) และหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากรสำหรับการศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*Power โดยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) กับข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ จำนวน 280 ตัวอย่าง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดตัวแปรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นตัวแปรอิสระ (Independent variable) 2 ตัวแปร คือ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านช่องทางการรับรู้ข้อมูล ส่วนตัวแปรตาม (Dependent variable) ใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของ Nonaka and Takeuchi (1995) โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความรู้เฉพาะตัวของบุคคล 2. ด้านความรู้ที่สามารถรวบรวมถ่ายทอดได้

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ จำนวน 419 คน (ข้อมูลจากกลุ่มงานการเจ้าหน้าที่ สำนักบริหารกลาง กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ สิงหาคม 2565) ในเดือนตุลาคม ถึง ธันวาคม 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน เงินเดือน และประเภทตำแหน่ง ส่วนที่ 2 ช่องทางการรับรู้ข้อมูล ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ ไปทดสอบหาความตรง (Validity) โดยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ แก่ไขปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม แก่ไขภาษาและคำถามให้มีความชัดเจนเข้าใจได้ง่ายสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม อีกทั้งเพื่อให้ข้อคำถามแต่ละข้อตรงตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษาโดยทดสอบเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item analysis) โดยวิธีการหาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ผลการทดสอบพบว่าแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการรับรู้ข้อมูล มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.808 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.863

ขั้นตอนในการวิจัย

1. การสำรวจเอกสาร จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า จากหนังสือ ตำรา เอกสาร ผลงานวิจัย ซึ่งสามารถค้นคว้าได้จากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะห้องสมุด เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามก่อนที่จะทำการสำรวจภาคสนามต่อไป
2. การสำรวจภาคสนาม นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วแจกให้กับข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง รวมทั้งความครบถ้วนของข้อมูลทุกฉบับ
3. แบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ผลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำไปประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical Software) เพื่อให้ผลการวิจัยมีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น และใช้เครื่องมือทางสถิติในการช่วยวิเคราะห์ เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน จัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อเสนอเป็นผลการวิจัยตามลำดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา (2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้อธิบายระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (3) การทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (4) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และใช้วิธีของ LSD ในการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (5) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างช่องทางการรับรู้ข้อมูลกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์

อิเล็คทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ตามหลักเกณฑ์ของ Cohen (1988) ที่กำหนดไว้ดังนี้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.10 ถึง 0.29 มีความสัมพันธ์น้อย ระหว่าง 0.30 ถึง 0.49 มีความสัมพันธ์ปานกลาง และระหว่าง 0.50 ถึง 1.00 มีความสัมพันธ์สูง โดยมีค่านัยยะสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ จำนวน 280 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากประกอบด้วย ข้าราชการเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.4 มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.6 ระดับการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65.4 ประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.9 เงินเดือน 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.6 และประเภทตำแหน่งประเภทวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 83.2 ช่องทางการรับรู้ข้อมูล มีระดับความถี่ในการรับรู้ข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.17 และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 0.84 โดยระดับความรู้ความเข้าใจแบ่งเป็น 2 ด้าน 1) ด้านความรู้เฉพาะตัวของบุคคล มีค่าเฉลี่ย 0.84 2) ด้านความรู้ที่สามารถรวบรวมถ่ายทอดได้ มีค่าเฉลี่ย 0.83

การทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 7 สมมติฐาน ผลปรากฏว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้ง 7 สมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน เงินเดือน และประเภทตำแหน่ง และช่องทางการรับรู้ข้อมูล รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	Sig.	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1. เพศ	0.041*	✓	-
2. อายุ	0.000*	✓	-
3. ระดับการศึกษา	0.000*	✓	-
4. ประสบการณ์การทำงาน	0.000*	✓	-
5. เงินเดือน	0.000*	✓	-
6. ประเภทตำแหน่ง	0.000*	✓	-
7. ช่องทางการรับรู้ข้อมูล	0.002*	✓	-

โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบไว้ที่ระดับ 0.05

จากการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 7 สมมติฐาน ผลปรากฏว่า

สมมติฐานที่ 1 ข้าราชการที่มีเพศต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ข้าราชการที่มีช่วงอายุต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ข้าราชการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ข้าราชการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 ข้าราชการที่มีเงินเดือนต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 ข้าราชการที่มีประเภทตำแหน่งต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 7 ช่องทางการรับรู้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของข้าราชการเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ในระดับน้อย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 0.84 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เช่น การแพร่ระบาดของโควิดทำให้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้รับความสนใจจากประชาชนมากยิ่งขึ้น (ข้อ 24) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 1.00 รองลงมาคือ ตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Marketplace) เป็นช่องทางการค้าออนไลน์รูปแบบหนึ่ง (ข้อ 5) และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เป็นส่วนหนึ่งของ “เศรษฐกิจดิจิทัล” (Digital Economy) (ข้อ 10) มีค่าเฉลี่ย 0.99 และพบว่า คำถามที่ ข้าราชการมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) เป็นรูปแบบการค้าที่จะมาทดแทนการค้ารูปแบบเดิม (ข้อ 3) มีค่าเฉลี่ย 0.57 การใช้ระบบโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (EFT = Electronic Fund Transfer) ทำให้เกิดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นครั้งแรก (ข้อ 1) มีค่าเฉลี่ย 0.60 และการจองร้านอาหารผ่านแอปพลิเคชัน โดยไม่มีการชำระเงิน ถือเป็นพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) (ข้อ 13) มีค่าเฉลี่ย 0.65 ตามลำดับ

2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 ข้าราชการที่มีเพศต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าเพศของข้าราชการนั้นมีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศอาจเป็นเพราะ ข้าราชการเพศหญิงมีความสนใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งมีประสบการณ์ในการซื้อของออนไลน์มากกว่าเพศชาย ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชิต แซ่อึ้ง (2563) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พุทธศักราช 2558

2.2 ข้าราชการที่มีช่วงอายุต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันไป ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าอายุมีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการที่มีอายุ 31-40 ปี เป็นช่วงอายุที่อยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านจากยุคดั้งเดิมสู่ยุคดิจิทัล ได้เห็นพัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการพัฒนาเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เกิดตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ขึ้น รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ใช้อย่างแพร่หลาย จึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มากกว่าข้าราชการในช่วงอายุอื่น ๆ ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก วงศ์สวัสดิ์ (2563) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ และนาตยา ประสานสงฆ์ (2559) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ของพนักงานเก็บขนมูลฝอย สำนักงานเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

2.3 ข้าราชการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันไป ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษามีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ได้รับการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในระดับมหาบัณฑิต จึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มากกว่าข้าราชการที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาภักดิ์ ธนาคุณ (2562) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจในเศรษฐกิจยุค 4.0 และกระบวนการทำงานในองค์กร ที่มีผลต่อคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ต่อการเข้ามาของปัญญาประดิษฐ์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของนักบัญชีในกรุงเทพมหานคร และสุภาวิตา อุกฤษ (2564) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามประมวลรัษฎากรของนักบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

2.4 ข้าราชการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์การทำงานมีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีโอกาสได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มากกว่าเนื่องจากกระแสความนิยมที่เกิดขึ้นในช่วงที่พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

เข้ามามีบทบาทในประเทศไทย ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก วงศ์สวัสดิ์ (2563) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ และสุภาวิตา อุกฤษ (2564) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามประมวลรัษฎากรของนักบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

2.5 ข้าราชการที่มีเงินเดือนต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าเงินเดือน มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการที่มีเงินเดือน 20,001–30,000 บาท เป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อและมีโอกาสใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของภิรมนวล รักดีศรีศักดิ์ (2555) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจ แรงจูงใจและทัศนคติด้านส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการเติมน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 ของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร และวิจิต แซ่ฮึ้ง (2563) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจ และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พุทธศักราช 2558

2.6 ข้าราชการที่มีประเภทตำแหน่งต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าประเภทตำแหน่ง มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการที่มีประเภทตำแหน่งวิชาการ เป็นกลุ่มที่ได้เข้าร่วมการประชุมและการจัดกิจกรรมส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในการทำงาน มากกว่าข้าราชการประเภทตำแหน่งทั่วไปที่จะทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของข้าราชการประเภทตำแหน่งวิชาการ ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลชนก วงศ์สวัสดิ์ (2563) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ และวิจิต แซ่ฮึ้ง (2563) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจ และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พุทธศักราช 2558

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านช่องทางการรับรู้ข้อมูลกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ พบว่า ช่องทางการรับรู้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของข้าราชการเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าช่องทางการรับรู้ข้อมูลของข้าราชการ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ มีความหลากหลาย และส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูลพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ช่องทางต่าง ๆ ที่ข้าราชการกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศใช้เป็นประจำมากที่สุด คือ สื่อสังคมออนไลน์ อาทิ Facebook Instagram Twitter Line มีความสอดคล้องกับยุคดิจิทัล ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพิสมัย ใจหาญ (2543) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539: ศึกษาเฉพาะสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ ข้าราชการโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการที่มีบทบาทในส่วนงานสนับสนุนให้มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของกรมให้มีความทันสมัย สร้างสรรค์ ตอบโจทย์การทำงานการค้าในยุคดิจิทัล

2. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ควรให้มีการนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการค้าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แบบบูรณาการ เพื่อให้ข้าราชการ รวมทั้งบุคลากรคุ้นเคยกับรูปแบบการค้าที่เข้ามามีบทบาทในยุคปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะบุคลากรที่เป็น ข้าราชการ ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เท่านั้น ไม่สามารถสรุประดับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทั้งหมดของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศได้ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบบุคลากรประเภทอื่น ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งจะสามารถสะท้อนให้เห็นระดับความรู้ความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

2. การศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาค้นคว้าในเชิงคุณภาพร่วมด้วย เพื่อให้สามารถเข้าใจระดับความรู้ความเข้าใจของข้าราชการได้ในเชิงลึก เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนางานในยุคดิจิทัลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กมลชนก วงศ์สวัสดิ์. (2563). *ความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กรุงเทพธุรกิจ. (2565). *เปิดสถิติใช้ "ดิจิทัล" ทั่วโลก "ไทย".* สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2565, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/tech/988061>

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2564). *แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2564 - 2565).* สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2565, จาก <https://www.thaitrade.com/online-exhibition/plan>

จรัญญา วงศ์ดอนขมื่น. (2556). *กลยุทธ์การดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของธุรกิจบริการส่งออก* (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จุฑา ญาณทัสนะสกุล. (2559). *ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546* (สารนิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ธนาพรภักดิ์ ธนาคุณ. (2562). การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจในเศรษฐกิจยุค 4.0 และกระบวนการทำงานในองค์กร ที่มีผลต่อคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ต่อการเข้ามาของปัญญาประดิษฐ์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของนักบัญชีในกรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นาตยา ประสานสงฆ์. (2559). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานเก็บขนมูลฝอย สำนักงานเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิรินทร์ วิทยาเกียรติเลิศ. (2560). ความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่ในสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (ในพระบรมราชูปถัมภ์) (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญดี บุญญากิจ และคณะ. (2548). การจัดการความรู้...จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- พิสมัย ใจหาญ. (2543). ความรู้ความเข้าใจในการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539: ศึกษาเฉพาะสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เพราพนิต พรเจิมสกุล. (2558). ความรู้ ความเข้าใจ และความของนักบัญชีไทยต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภิรมนวล รักดีศรีศักดิ์ดา. (2555). ความรู้ความเข้าใจ แรงจูงใจและทัศนคติด้านส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการเติมน้ำมันแก๊สโซลล์ E85 ของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2559). การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: ทอป.
- วิชุด แซ่อึ้ง. (2563). ความรู้ความเข้าใจ และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พุทธศักราช 2558 (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภาวิตา อุกฤษ. (2564). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามประมวลรัษฎากรของนักบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา (การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อารดา เฟื่องทอง. (2556). บริการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศผ่านพาณิชย์ดิจิทัล Thaitrade.com. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2565). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2565, จาก <https://dictionary.orst.go.th/>

Bloom, B.S. (1965). *Taxonomy of Education Objective Handbook I: Cognitive Domain*. New York: David Mackey Company Inc.

eMarketer.(2021).Global e-Commerce Forecast 2021. Retrieved March 16, 2022, from <https://www.emarketer.com/content/global-ecommerce-forecast-2021>

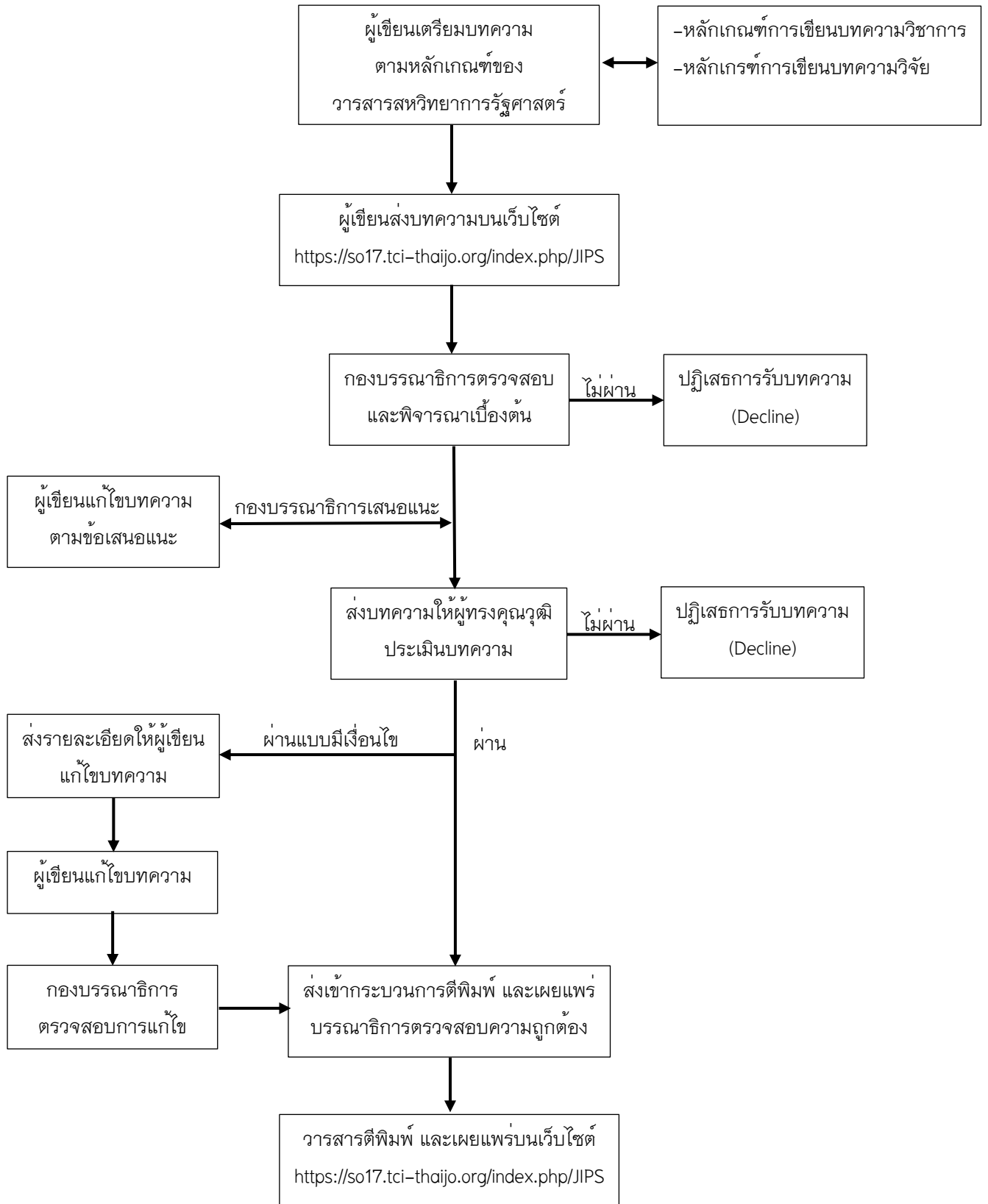
Hospers, J. (1967). *An Introduction to Philosophical Analysis*. London: Printing Hall.

Nonaka, I. and Takeuchi, H. (1995). *The knowledge creating company: how Japanese companies create the dynamics of innovation*. New York: Oxford University Press

Thorndike, E.L. (1968). *Human Learning*. New York: Century.

Yamazaki, H. (1999). *Measurement Analysis Knowledge Management*. Tokyo: The Yama Group.

ขั้นตอนการส่งบทความตีพิมพ์ วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

จริยธรรมการตีพิมพ์วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนบทความจะต้องมีความรับผิดชอบและรับรองว่า บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ๆ
2. ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร
3. ผู้เขียนจะต้องปรับแต่ง แก้ไขบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสารในหัวข้อ “คำแนะนำสำหรับผู้เขียน” โดยเฉพาะหัวข้อ รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ อันจะนำไปสู่บทความที่มีรูปแบบการตีพิมพ์ที่ได้มาตรฐานเดียวกัน
4. ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย คือต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ทางซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ด้วยโปรแกรม CopyCat เว็บ Thaijo โดยทางวารสารได้กำหนดค่าไว้ในระดับ ไม่เกิน 20% โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 เดือนมกราคม 2566 เป็นต้นไป
5. ผู้เขียนซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการดำเนินการวิจัย ซึ่งข้อนี้ ขอสงวนสำหรับบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความจะไม่อนุญาตให้ใส่ชื่อลงไปเด็ดขาด หากมีการตรวจสอบพบว่า มีบุคคลที่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความปรากฏอยู่ ทางวารสาร จะถอนบทความนั้นออกทันที
6. ผู้เขียนจะต้องมีความรับผิดชอบในการอ้างอิงเนื้อหาใน ผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว ทางวารสารจะไม่รับผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น) และจะดำเนินการถอนบทความออกจากการเผยแพร่ของวารสารทันที
7. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรรนำเอกสารวิชาการที่ไม่ได้อ่านมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในเอกสารอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากจนเกินไป รวมทั้งต้องอ้างอิงจากรูปแบบการอ้างอิงของบทความ โดยจะต้องมีการอ้างอิงตรงตามรูปแบบที่วารสารกำหนดไว้
8. ผู้เขียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ประเมินบทความและกองบรรณาธิการ ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ปรับปรุงตามที่กำหนดจะต้องเลื่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ออกไป หรือ อาจถูกปฏิเสธการเผยแพร่บทความ

9. ผู้เขียนควรระบุชื่อแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย (ถ้ามี) และควรระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (ถ้ามี)

10. ผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกลงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป

11. ผู้เขียนไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่ถูกถอดถอนออกไปแล้ว เว้นแต่ข้อความที่ต้องการสนับสนุนนั้นเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการถอดถอน และจะต้องระบุไว้ใน เอกสารอ้างอิงด้วยว่าเป็นเอกสารที่ได้ถูกถอดถอนออกไปแล้ว

มาตรฐานทางจริยธรรมของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแลให้การดำเนินงานของวารสาร เป็นไปตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ให้ถูกต้องตามจริยธรรม/จรรยาบรรณ ตามประกาศของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เรื่องการประเมินด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณวารสารวิชาการไทยในฐานข้อมูล TCI วันที่ 24 มิถุนายน 2562

2. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแล และดำเนินการอย่างเหมาะสมกับผู้นิพนธ์หรือบทความที่ตรวจพบว่ามีผลกระทบด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ เช่น การละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ทางซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ด้วยโปรแกรม CopyCat เว็บ Thajjo โดยทางวารสารได้กำหนดค่าไว้ในระดับ ไม่เกิน 20% เป็นต้น

3. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่มี conflict fo interest เช่น การตีพิมพ์เผยแพร่บทความของตนเอง(บรรณาธิการหรือหัวหน้ากองบรรณาธิการ) อย่างมีนัยสำคัญ หรือ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบทความ เป็นต้น

4. บรรณาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลและพิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหาที่นโยบายของวารสารเป็นสำคัญ และจะต้องมีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ

5. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ ซึ่งวารสารได้กำหนดในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed)

6. บรรณาธิการต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง และใช้โปรแกรมที่เชื่อถือได้เช่น โปรแกรม CopyCat เว็บ Thajjo ในระดับ ไม่เกิน 20% เพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น และหากตรวจพบ การคัดลอกผลงานของผู้อื่น เกินตามที่กำหนดไว้ จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น ๆ

7. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียน และผู้ประเมิน โดยเด็ดขาด เพื่อรักษาไว้ซึ่งธรรมาภิบาลในการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด

8. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

9. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้กันว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่

10. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

11. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาความสามารถของกองบรรณาธิการ และควรมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของแต่ละท่าน

12. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล ทั้งด้วยตนเองและคณะทำงานในเรื่องจำนวนและคุณภาพการอ้างอิงของวารสารที่ผิดไปจากสภาพความเป็นจริง เช่น มีการกำกับและร้องขอให้มีการอ้างอิงบทความในวารสารทั้งในลักษณะลับหรือเปิดเผย และมีการใช้อ้างอิงที่ไม่ถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา

13. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การเก็บค่า Page charge หรือ processing fee คือ ต้องมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส เช่น กำหนดให้มีการประกาศกระบวนการเรียกเก็บอย่างชัดเจน หรือระบุราคาหรือเงื่อนไขของการเรียกเก็บค่า Page charge ตามที่ระบุได้ประกาศไว้อย่างเคร่งครัด

มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือ ต้องรับประเมินบทความที่ตนเองนั้นมีความถนัด หรือมีคุณวุฒิหรือมีความเชี่ยวชาญกับเรื่องหรือบทความที่ได้รับการประเมินนั้น ๆ ผู้ประเมินบทความควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขานั้นๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือระบุผลงานวิจัยที่สำคัญๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้เขียนบทความไม่ได้อ้างถึง เข้าไป

ในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ และควรปฏิเสธในบทความที่ตนเองนั้นไม่ถนัด

2. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือ แนะนำความคิดเห็นทางวิชาการของตนเอง ลงในแบบฟอร์มการประเมินหรือเนื้อหาในบทความ ด้วยความยุติธรรม ไม่อคติ ตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียง รวมทั้งตรงต่อเวลาตามที่วารสารกำหนดในการประเมิน

3. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาให้แก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ รวมถึงหลังจากที่พิจารณาประเมินบทความเสร็จแล้ว

4. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่าตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ

5. ผู้ประเมินบทความ ควรคำนึงถึงการพิจารณาในหัวข้อ ชื่อเรื่อง หากเป็นบทความวิชาการสามารถพิจารณาให้แก้ไขชื่อเรื่องได้ แต่หากเป็นบทความวิจัย ควรพิจารณาเฉพาะความผิดพลาดด้านตัวสะกด และไม่ควรมีการพิจารณาให้เปลี่ยนชื่อเรื่องบทความวิจัย

6. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

7. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่น ๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ พร้อมแสดงหลักฐานให้เห็นเป็นประจักษ์

คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง

บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความในวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการวารสาร รวมทั้งผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย ไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ซึ่งทางวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ด้วยโปรแกรม CopyCat เว็บ Thaijo ในระดับ ไม่เกิน 20% โดยมีผลตั้งแต่ เดือน มกราคม 2566 เป็นต้นไป

การจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 10 – 15 หน้ากระดาษ A4 (รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ภาษาไทยใช้ตัวอักษรแบบ TH Niramit AS ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตาราง 1 หรือ Table 1 และ รูป 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุชื่อต้นสังกัด หรือชื่อหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 300 คำตอบทคัดย่อ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (3 – 5 คำ)

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจาก หัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 6 และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ควรเว้นระยะพิมพ์ เพิ่มอีก 0.5 ช่วงบรรทัด

7) การใช้ตัวเลขคำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ
- 2) บทนำ
- 3) วัตถุประสงค์การวิจัย
- 4) สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
- 5) การทบทวนวรรณกรรม เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา
- 6) กรอบแนวคิดการวิจัย
- 5) ระเบียบวิธีวิจัย ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 6) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 7) อภิปรายผล/วิจารณ์ เสนอเป็นความเรียง ซึ่งให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 8) องค์ความรู้ใหม่ ระบุองค์ความรู้ที่ได้อันเป็นผลมาจากการวิจัย ผ่านการสังเคราะห์ ออกมาในรูปแบบของ แผนภูมิ แผนภาพ หรือ ผังมโนทัศน์ พร้อมทั้งการอธิบายที่รัดกุม เข้าใจได้ง่าย
- 9) สรุป ระบุข้อสรุปที่สำคัญ
- 10) ข้อเสนอแนะ
  - (1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์
  - (2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
- 11) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ ทั้งในเนื้อเรื่องและเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) องค์ความรู้จากการศึกษา (Knowledge)
ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 5) บทสรุป (Conclusion)

6) เอกสารอ้างอิง (References)

ระบบการอ้างอิง

เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตก็ได้ ทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงทั้งหมด ก่อนส่งต้นฉบับผู้เขียนบทความควรตรวจสอบถึงความถูกต้องของการอ้างอิงเอกสารเพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่การอ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่สามารถส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้น ใช้ระบบ APA 6th ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุล ของผู้เขียนและเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิงเอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และเจ้าของบทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

- 1) ผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างชื่อผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระมหาพรหมชา ธรรมหาโส, 2554)
- 2) ผู้แต่ง 1 -3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งสองราย เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระมหาสุทิตย อากาศโร และ เขมณัฏฐ์ อินทรสุวรรณ, 2553) หากมีเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 รายการให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นระหว่างรายการอ้างอิง เช่น (สมภาร พรหมทา, 2548; ธนิต อยู่โพธิ์, 2550)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรก เว้นวรรคหนึ่งครั้ง เพิ่มคำว่า และคณะ เช่น (สนิท ศรีดำแดงและคณะ, 2548)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงตามลำดับพยางค์แรกของชื่อผู้แต่ง เช่นเดียวกับลำดับการอ้างอิงในส่วนเอกสารอ้างอิง

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

- 1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Keown, 2003)
- 2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งสองราย เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Hersey & Blanchard, 2000) และให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นกลางระหว่างเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 เอกสาร เช่น (Keown, 2003; Hersey & Blanchard, 2000)

- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วย et al., ปีที่พิมพ์ (Kaiser et al., 2008)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงชื่อผู้แต่ง

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิมพ์

รายการสำนักพิมพ์/โรงพิมพ์ กรณีเป็นสำนักพิมพ์หรือบริษัทให้คงไว้เฉพาะชื่อ ดังตัวอย่าง

- 1) บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด ใช้ 21 เซ็นจูรี
- 2) สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 3) กรณีที่เป็นโรงพิมพ์ให้ใช้รูปแบบเต็ม เช่น โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เอกสารอ้างอิง

(1) หนังสือ

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อหนังสือ. / (ครั้งที่พิมพ์). / สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์

ตัวอย่าง : บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

(2) บทความในหนังสือ

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ. /ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ)./ชื่อเรื่อง./ (เลขหน้าที่ย่าง)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง: พระสมชาย ปโยโค (ดำเนิน). (2554). การประยุกต์ใช้สัมมาวาจาเพื่อการบริหารงานของผู้นำ. ใน พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส (บรรณาธิการ). *พุทธธรรมกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ*. (หน้า 10-12). กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.

(3) บทความจากวารสาร

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร./ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรกที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง: อรชร ไกรจักร. (2560). พุทธวิธีสร้างความเข้มแข็งทางอารมณ์ของพยาบาลวิชาชีพ. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 1(2), 75-86.

กัญญาวิรี มหาสนิท. (2562). การเปรียบเทียบส่วนประสมทางการตลาดเพื่อตัดสินใจเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.). *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 2(3), 1-10.

Mogkew, P. (2019). Construction of Dhammanamai Principles in Treatment of Thai Traditional Medicine of Prongmadaue Community, Muang District, Nakhonpathom Province. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 2(3), 45-58.

(4) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ใน ชื่อสารานุกรม./ (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง).
สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง: สนม ครุฑเมือง. (2530). *หม้อคอควย*. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต
หัวเมืองฝ่ายเหนือ, (หน้า 274–275). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.

McNeil, D. W. et al., (1994). *Anxiety and fear*. In Encyclopedia of human behavior. (Vol.1,
pp. 151–163). San Diego: Academic Press.

(5) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อหนังสือพิมพ์./เลขหน้า.

ตัวอย่าง: ทวี มีเงิน. (26 สิงหาคม 2556). โกงแหวด 4 พันล้าน. *ข่าวสด*, 8.

(6) วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย

รูปแบบ: ชื่อผู้เขียน./ (ปีพิมพ์)./ชื่อวิทยานิพนธ์./ (ระดับวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/หรือการค้นคว้า
แบบอิสระ). ชื่อมหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง: สุนันทา รักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็น
พลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตร
ดุษฎีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug
Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok,
Bangkok* (Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration.

Marpue, S. (2013). *Use mindfulness to Apply to Solve Doing work Employees of Electricity
Generating Authority of Thailand* (Master's Thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century:
Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province* (Research Report). Ayuthaya:
Buddhist Research Institute of MCU.

(7) สัมภาษณ์

รูปแบบ: ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์./ (ปี)./ตำแหน่ง./ สัมภาษณ์, วัน เดือน.

ตัวอย่าง: พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), ศ.ดร. (2558). *อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. สัมภาษณ์*, 18 เมษายน.

(8) สื่อออนไลน์

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (วันที่ เดือน ปีที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./ สืบค้นเมื่อ วันที่ เดือน ปี./ จาก แหล่ง
ที่อยู่ไฟล์ (URL)

ตัวอย่าง : พระศรีคัมภีร์ญาณ (สมจินต์ สมมาปัญญา). (1 พฤษภาคม 2555). *การจัดการ
ศาสนาและวัฒนธรรมในอุษาอากาศนัยเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2556, จาก
https://www.mcu.ac.th/site/articlecontent_desc.php?Article_id=1304 & articlegroup_id=274.

Doyle, M. W. (22 June 2004). *Liberal Internationalism: Peace, War and Democracy*. Retrieved September 2, 2013, from https://www.Nobelprize.org/nobel_prizes/themes/peace/doyle/index.html

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10).

กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

พลศักดิ์ จิรโกศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย*. (พิมพ์
ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ฉัตรชัย นาถ่าพลอย. (2562). *การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน*. *วารสารนวัตกรรม
การศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171–178

สุนันทา ภัคดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความพึงพอใจของ
นักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ชุมชนนิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิต
บัณฑิต)*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน
2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.

Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and
Row.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug
Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok,
Bangkok*(Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration.

Marpue, S. (2013). *Use mindfulness to apply to solve doing work Employees of Electricity
Generating Authority of Thailand*(Master's Thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya
University.

Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department
Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131–140.

Schermerhorn, J., Hunt, J., & Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York:
John Wiley & Sons.

Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*(Research Report). Ayuthaya: Buddhist Research Institute of MCU.

Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

รูปแบบการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสาร

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 15 หน้า (รวมบทคัดย่อ ภาพ ตารางและเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

การส่งบทความเข้าระบบออนไลน์ของวารสาร เพื่อรับการตีพิมพ์

การส่งบทความในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ตามเว็บไซต์ของวารสาร ได้ที่ <https://so17.tci-thaijo.org/index.php/JIPS/index>

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิจัย

การเขียนบทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ

2) บทนำ

3) วัตถุประสงค์การวิจัย

4) สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

5) การทบทวนวรรณกรรม เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา

6) กรอบแนวคิดการวิจัย

5) ระเบียบวิธีวิจัย ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

6) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปแบบตารางหรือแผนภูมิ

7) อภิปรายผล/วิจารณ์ เสนอเป็นความเรียง ซึ่งให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

8) องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย ระบุองค์ความรู้ที่ได้ อันเป็นผลมาจากการวิจัย ผ่านการสังเคราะห์ ออกมาในรูปแบบของ แผนภูมิ แผนภาพ หรือ ผังมโนทัศน์ พร้อมทั้งการอธิบายที่รัดกุม เข้าใจได้ง่าย

9) สรุป ระบุข้อสรุปที่สำคัญ

10) ข้อเสนอแนะ

(1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

(2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

11) เอกสารอ้างอิง ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ ทั้งในเนื้อเรื่องและเอกสารอ้างอิงท้าย

บทความ

ตัวอย่างการเขียนบทความวิจัย เพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

1 นิ้ว

1 นิ้ว

0.79 นิ้ว

TH Niramit AS
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง
Title

16 Point Bold { ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³
Author¹, Author² and Author³

14 Point { สังกัด¹
สังกัด²
สังกัด³
Affiliation¹
Affiliation²
Affiliation³

14 Point { E-mail: ¹.....; ².....; ³.....
Tel.....

บทคัดย่อ } 18 Point Bold

16 Point { .....
.....
.....
.....

16 Point Bold **คำสำคัญ:** 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

Abstract } 18 Point Bold

16 Point { .....
.....
.....
.....

16 Point Bold **Keywords:** 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

1 นิ้ว

บทนำ } 18 Point Bold

ย่อหน้าแรก เขียนอธิบายประเด็นวิจัย ปรัชญาการค้นคว้า ความน่าสนใจ ความสำคัญ โดยนำข้อมูลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เพื่อที่จะบ่งชี้สถานการณ์ปัจจุบันขององค์ความรู้ (knowledge) หรือการทำงานของนักปฏิบัติ (practice) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพอสังเขปเพื่อชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมามีการค้นพบอะไรบ้าง และค้นพบโดยใครบ้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอให้เห็นว่ายังมีช่องว่าง (gap) ของงานวิจัย

(อ้างอิงข้อมูลตัวเลขจากหน่วยงานราชการ/บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ 1-2 ปี/เจ้าของทฤษฎี)

ย่อหน้าที่สอง พื้นที่วิจัย ปัญหา ความต้องการ หรือลักษณะกลุ่มที่เป็นเป้าหมายของการวิจัย เป็นอย่างไร นักวิจัยได้มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วมในพื้นที่นั้นอย่างไรบ้าง มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่กลุ่มเป้าหมายอย่างไร

16 Point

ย่อหน้าที่สาม เขียนแนะนำวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานวิจัยซึ่งจะเป็นเหมือนเข็มทิศบอกแนวทางการทำวิจัย [how?, where?, when?] นักวิจัยชี้ให้เห็นระเบียบวิธีวิจัยที่จะใช้เพื่อทำให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยที่วางไว้พอสังเขป

บทความวิจัยนี้นำเสนอ ..... (โครงสร้าง และเนื้อหาของบทความที่จะนำเสนอ โดยปกติจะเขียนตามวัตถุประสงค์ หรือประเด็นตามหัวข้อบทความ และประโยชน์ที่จะเกิดแก่วงวิชาการหรือสังคม)

วัตถุประสงค์การวิจัย } 18 Point Bold

16 Point

1. เพื่อศึกษา.....
2. เพื่อศึกษา .....
3. เพื่อศึกษา .....

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) } 18 Point Bold

การทบทวนวรรณกรรม } 18 Point Bold

16 Point

เขียนควรรอบอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สามารถเติมเต็มช่องว่างของความรู้นี้ได้ การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วย

1. ....
2. ....
3. ....

สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนำเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้
ในการวิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

กรอบแนวคิดการวิจัย } 18 Point Bold

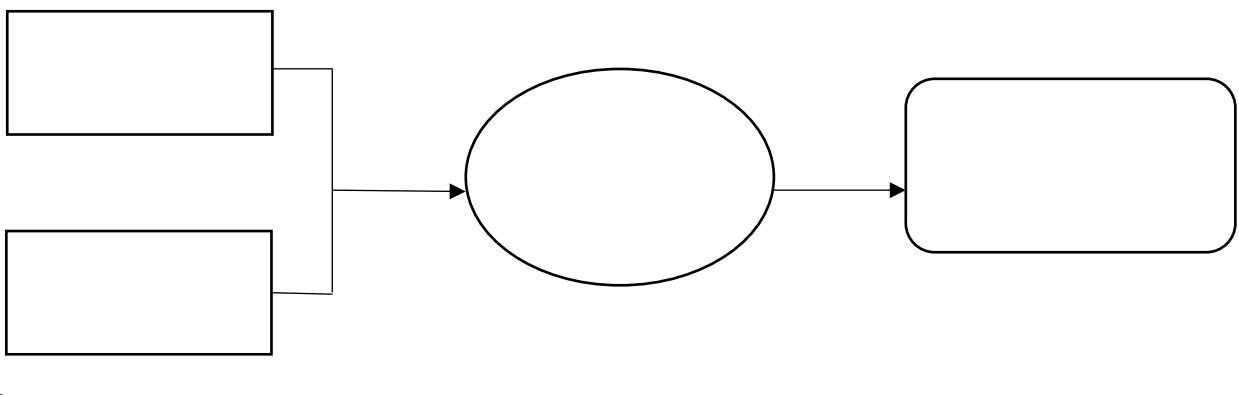
งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิง ..... ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ
.....ประกอบด้วย..... โดยมีรายละเอียดดังนี้

เขียนตัวแปรอิสระ

กระบวนการ/เครื่องมือ/พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย

ตัวแปรตาม

16 Point

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย } 18 Point Bold

16 Point

.....
 .....
 .....
 .....

ผลการวิจัย } 18 Point Bold

16 Point

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า.....
 .....
 วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า.....
 .....
 วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า.....
 .....

อภิปรายผลการวิจัย } 18 Point Bold

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า .....
..... ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะ.....
.....(เอกสารสนับสนุน).....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า .....
..... ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะ.....
.....(เอกสารสนับสนุน).....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า .....
..... ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะ.....
.....(เอกสารสนับสนุน).....

16 Point

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย } 18 Point Bold

ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการวิจัย การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

16 Point

สรุป } 18 Point Bold

สรุปในภาพรวมของบทความ .....

16 Point

ข้อเสนอแนะ } 18 Point Bold

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า .....

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า .....

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า .....

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ..... ที่สำคัญ คือ ..... สามารถนำไปประยุกต์ใช้
กับ ..... โดยควรให้ความสำคัญกับ ..... สำหรับประเด็นในการวิจัย
ครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ .....

16 Point

เอกสารอ้างอิง } 18 Point Bold

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย.

พลศักดิ์ จิรโกศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นัตรชัย นาถ่าพลอย. (2562). *การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171-178

สุนันทา ภัคดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ชุมชนนิพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎีบัณฑิต)*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). *ทำไ้ระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.

Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraeekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok* (Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration. Bangkok.

16 Point

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ
- 2) บทนำ
- 3) เนื้อเรื่อง แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) องค์ความรู้จากการศึกษา ระบุง่องค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 5) บทสรุป
- 6) เอกสารอ้างอิง

ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์

1 นิ้ว

1 นิ้ว

0.79 นิ้ว

TH Niramit AS
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง
Title

16 Point Bold { ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³
Author¹, Author² and Author³

14 Point { สังกัด¹
สังกัด²
สังกัด³
Affiliation¹
Affiliation²
Affiliation³

14 Point { E-mail: ¹.....; ².....; ³.....
Tel.....

บทคัดย่อ } 18 Point Bold

16 Point { .....
.....
.....
.....

16 Point Bold คำสำคัญ: 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

Abstract } 18 Point Bold

16 Point { .....
.....
.....
.....

16 Point Bold Keywords: 1.....; 2.....; 3..... } 16 Point

1 นิ้ว

บทนำ } 18 Point Bold

กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา โดยกว้างๆ (อ้างกฎหมาย นโยบาย หรือ
ทฤษฎีมารองรับ).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาเชิงพื้นที่หรือเชิงปัญหาเชิงสถานการณ์ (Main Idea).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16 Point

สรุปหลักการและเหตุผล (Main Idea).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อหา 1 } 18 Point Bold

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16 Point

เนื้อหา 2 } 18 Point Bold

16 Point {

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฯลฯ

องค์ความรู้จากการวิจัย } 18 Point Bold

16 Point {

ระบุงค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

.....

สรุป } 18 Point Bold

16 Point {

สรุปในภาพรวมของบทความ .....

.....

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง } 18 Point Bold

16 Point {

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

พลศักดิ์ จิรไกรศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ฉัตรชัย นาถ่าพลอย. (2562). *การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. วารสารนวัตกรรม การศึกษาและการวิจัย*, 3(3), 171-178

- สุนันทา รักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเข้มแข็งของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*(ดุสิตนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>.
- Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok*(Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration. Bangkok.
- Marpue, S. (2013). *Use mindfulness to apply to solve doing work Employees of Electricity Generating Authority of Thailand*(Master's Thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131–140.
- Schermerhorn, J., Hunt, J., and Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*(Research Report). Ayuthaya: Buddhist Research Institute of MCU.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.